MAIN
***M**ultilingual **A**ssessment **I**nstrument*
*for **N**arratives*

N. Gagarina, D. Klop, S. Kunnari,
K. Tantele, T. Välimaa,
U. Bohnacker & J. Walters

Georgian

Translated and adapted by
Mariam Kobuladze, Dato Abashidze
& Maka Tetradze

(based on the revised version in English)

© ZAS Papers in Linguistics 64 (2020)

How to cite this version:
Gagarina, N., Klop, D., Kunnari, S., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U. & Walters, J. (2019). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives – Revised. Materials for use. *ZAS Papers in Linguistics*, *63*. Georgian version. Translated and adapted by Kobuladze, M., Abashidze, D., & Tetradze. M.

MAIN: Georgian

მონათხრობების შეფასების მრავალენოვანი ინსტრუმენტი (მშმი)

მარიამ ქობულაძე, დათო აბაშიძე და მაკა თეთრაძე

მონათხრობების შეფასების მრავალენოვანი ინსტრუმენტი (მშმი) შეიქმნა 2012 წელს იმ მიზნით, რომ შეაფასოს ისეთ ბავშვთა თხრობის უნარი, რომლებიც დაბადებიდან ან მცირე ასაკიდან ერთ ან მეტ ენას ფლობენ. მშმი, ძირითადად, 3-დან 10 წლამდე ბავშვებისთვის შეიქმნა, მაგრამ ბოლო პერიოდში შესრულებულმა სამუშაოებმა აჩვენა, რომ მისი გამოყენება შესაძლებელია ასევე უფროსი ასაკის ბავშვებთან, მოზარდებთან და ზრდასრულებთან. მისი დიზაინი საშუალებას იძლევა შეფასდეს ერთი და იმავე ბავშვის რამდენიმე ენაზე ამბის გაგების უნარი და გადმოცემის სხვადასხვა მეთოდები: ამბის აგების, ამბის თხრობისა და სხვისი ნაამბობის გადმოცემის დროს. 2012 წლის ვერსია შემუშავდა 500-ზე მეტი ერთ- და მრავალენოვან ბავშვებთან (3-დან 10 წლამდე) ფართო პილოტირების შედეგად 15 სხვადასხვა ენისა და ენათა კომბინაციებისთვის.

2019 წელს ინგლისური ვერსია გადაიხედა მშმი-ს 2500-ზე მეტი მონათხრობისა და დაახლოებით 24000 კითხვარის პასუხის საფუძველზე, რომლებიც შეიკრიბა გერმანიის, რუსეთისა და შვედეთის მკვიდრი 700-ამდე ერთ- ან მრავალენოვან ბავშვებთან მუშაობით 2013-2019 წლებში. ქართული ვერსია ეფუძნება 2019 წლის ინგლისურ ვერსიას (პირველი კვლევის შედეგების მშმი-ს გამოყენებით წარდგენილი იქნა 2020 წელს კონფერენციაზე ფილადელფიაში).

მშმი შედგება ოთხი პარალელური ამბისაგან, რომლებსაც თან ერთვის საგულდაგულოდ შერჩეული, თხრობის ორგანიზების მრავალგანზომილებიან მოდელზე დაფუძნებული ექვსი თანმიმდევრული სურათი. ეს ამბები მოწმდება კოგნიტიური და ენობრივი სირთულის, მაკროსტრუქტურასა და მიკროსტრუქტურაში პარალელიზმის, ასევე კულტურული შესაბამისობისა და სიმტკიცის მიხედვით.

მიუხედავად იმისა, რომ მშმი-ში ჯერ კიდევ არ არის დადგენილი როგორც ნორმა, მისი სტანდარტიზებული პროცედურები გამოიყენება შეფასების, ჩარევისა და კვლევის მიზნით. მშმი-ს გამოყენების დეტალური ინფორმაციისათვის გაეცანით თავს მშმი-ს წინაპირობას "*როგორ გამოვიყენოთ და მოვახდინოთ მისი ადაპტაცია სხვა ენებზე*" (ინგლისურად), კრებულში *ZAS papers in Linguistics* 63 (2019 გვ. iv - xii), რომელიც ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე: https://zaspil.leibniz-zas.de/issue/view/53.

ეს დოკუმენტი შეიცავს:

- შეფასებების სახელმძღვანელოს
- პროტოკოლებს, შეფასების ფურცლებს *ძაღლების, კატების, ფრინველების და ცხვრების* ეპიზოდებზე
- ფონურ კითხვებს
- ამბის სცენარებს

შეფასების სახელმძღვანელო

მშმი უპირველეს ყოვლისა განკუთვნილია 3 დან 10 წლამდე ბავშვებისთვის, მაგრამ ამავდროულად შეიძლება გამოვიყენოთ უფროსი ასაკის ბავშვებთან, მოზარდებთან და ზრდასრულებთან. მშმი (MAIN) აფასებს ნაწარმოების, მონათხრობის, როგორც გააზრების ასევე შექმნის შესაძლებლობებს. ის ასევე საშუალებას იძლევა სხვადასხვა გამოვლენის შემთხვევები: ამბის მოდელირების დროს, ამბის თხრობის და სხვა წყაროდან მოსმენილი ამბის ხელახლა მოყოლის დროს. ამ სხვადასხვა პროცედურის ამორჩევა (მაგალითად ამბის აგება, სხვისი ნაამბობის გადმოცემა) დამოკიდებულია შეფასების მიზნებსა და სურვილზე (გამომცდელებს შეუძლიათ გამოიყენონ თავიანთი შეხედულებებისამებრ).

მშმი-ის (MAIN) დიზაინი ქმნის შესაძლებლობას შეფასდეს ერთი ბავშვის სხვადასხვა ენის ცოდნის დონე. ნებისმიერი ენა შეიძლება შეფასდეს პირველად. მრავალი ენის მცოდნე ბავშვებისთვის ორი ენის შესაფასებელ ტესტს შორის დროითი ინტერვალი უნდა იყოს 4-დან 7 დღემდე, იდეალურ შემთხვევაში, რათა შემცირდეს ენებსშორისი ზეგავლენა (ისევე, როგორც, სწავლებისა დ გადატანის ეფექტები). იდეალურ სიტუაციაში, ბავშვის შეფასება ყველა ენაში არ უნდა ხდებოდეს ერთი და იმავე ადამიანის მიერ, რათა შეიქმნას მონოლინგვური კონტექსტი და შემცირდეს კოდის ცვლილება.

გამოსაყენებელი მასალები

- 4 თანმიმდევრული სურათი: *ბარტყები, თიკანი, კატა და ძაღლი* (თითოეული ამბის სამი ასლი (ფერადი), თითოეული ასლი სხვადასხვა კონვერტებშია მოთავსებული; კონვერტების რაოდენობა სულ 12 უნდა იყოს).
- ოთხი ამბის სცენარი/ სტიმულირების ტექსტები: *ბარტყები, თიკანი, კატა და ძაღლი.*
- ჩამწერი საშუალება (აუდიო ან ვიდეო).
- მაკროსტრუქტურის ანალიზის, შინაგანი მდგომარეობის აღწერისათვის და აღქმისთვის, გააზრებისთვის განკუთვნილი კითხვების შეფასების პროტოკოლი
- ზოგადი, ფონური კითხვები (კითხვარი მშობლებისთვის)

ინსტრუქციები

როგორ მოვამზადოთ მასალები

1. სურათის გადმოწერა (დაუკავშირდით ავტორს)
2. ამობეჭდეთ თითო PDF ფაილი (ე.ი. თითოეული სურათი და ამბავი) სამჯერ. აუცილებელია, რომ ამობეჭდილი იყოს ფერადი პრინტერით თეთრ A4 ზომის ფურცელზე. თითო სურათი უნდა იყოს 9 x 9 სმ ზომაში.
3. სურათები დანომრეთ უკან (1-დან 6-ის ჩათვლით).
4. გამოჭერით სურათების ორი მწკრივი.
5. ჩააკარით სურათები ექვს სურათიან ზოლში ისე, როგორც ქვევით არის ნაჩვენები (სურათი 1, 2, 3, …, 6) შენიშვნა: ნუ გამოჭრით და გამოიყენებთ იმ სურათებს, რომლებიც გამოყენებულია “როგორ დავკეცოთ” ინსტრუქციაში.

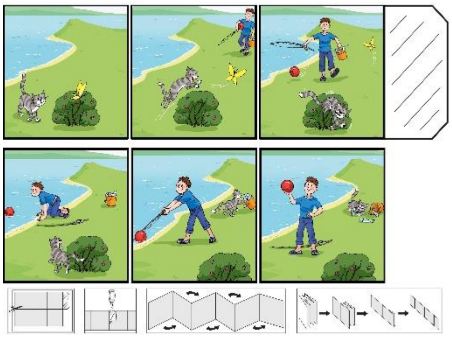

6. სურათთა თითოეული მწკრივი/ მიმდევრობა (6 სურათი) ჩადეთ ცალ-ცალკე კონვერტში, რომლებიც დანიშნული იქნება ფერით ან რაიმე ერთმანეთისგან განმასხვავებელი ნიშნით (მაგალითად, წერტილი), რათა მოხდეს ამბის იდენტიფიცირება.

როგორ წარვმართოთ შეფასება

- დარწმუნდით, რომ საფუძვლიანად გაეცანით სიუჟეტის პროტოკოლებსა და ინსტრუქციებს.
- სესიის ჩასაწერად მოამზადეთ აუდიო/ ვიდეო აღჭურვილობა. სესიის ჩაწერა დაიწყეთ მოსამზადებელ ფაზამდე. დარწმუნდით, რომ იწერთ სრულ სესიას, რომელიც ასევე მოიცავს ბავშვის პასუხებს გააზრების კითხვებზე.
- მოსამზადებელი ეტაპი უნდა ეფუძნებოდეს თქვენს წინა გამოცდილებას და იმ კულტურულ გარემოს, რომელშიც ბავშვი იმყოფება. ბავშვთან საუბრისას აუცილებელია ჩამოყალიბდეს ურთიერთგაგება, დაუსვით კითხვები, რათა დარწმუნდეთ, რომ ბავშვს შეუძლია მარტივი კითხვების გაგება, გაანალიზება. მაგალითისთვის: *ვინ არის შენი საუკეთესო მეგობარი? ტელევიზორში რისი ყურება გიყვარს? გიყვარს ამბების მოყოლა? გიყვარს ამბების მოსმენა?*
- დარწმუნდით, რომ შეფასების დაწყებამდე სამი კონვერტი, რომლებშიც მოთავსებულია ერთი და იგივე სურათების მწკრივი, მაგიდაზე დევს. (კონვერტების ასეთი წარმოჩენის მიზანი არის ის, რომ ბავშვმა იფიქროს, რომ გამომცდელმა არ იცის, თუ რა ამბავი აირჩია მან. ეს კი გამომცდელს ეხმარება გააკონტროლოს საერთო ცოდნის ეფექტი სურათთა მწკრივების წარმოდგენის დროს).
- შეფასება უნდა გაკეთდეს ამბის პროტოკოლ(ებ)ის ინსტრუქციების შესაბამისად. (გთხოვთ, მისდიოთ მინიშნებებს).
- სურათების ჩვენებისათვის დამატებითი ინფორმაცია: ექსპერიმენტის დროს თქვენ უნდა იჯდეთ ბავშვის პირდაპირ, რათა ბავშვს შეეძლოს ნაჩვენები სურათების დაჭერა. როცა ბავშვი ამოიღებს სურათს კონვერტიდან, უთხარით, გახსნას გადაკეცილი ფურცელი ისე, რომ დაინახოს სურათების მთლიანი თანმიმდევრობა პირველი სურათიდან ბოლო სურათის ჩათვლით; უთხარით: *"შეხედე სურათებს, მაგრამ მე არ დამანახო. ამბავი, მონათხრობი მხოლოდ შენ უნდა დაინახო"* (თუ ბავშვს უჭირს სურათების დაჭერა ან გადაკეცილი სურათების გახსნა, დაიჭირეთ თქვენ ისე, რომ სურათები ბავშვისკენ იყოს მიმართული).
- როცა ბავშვი მზად არის მოყვეს ამბავს, გადაკეცეთ სურათი სამჯერ. თქვენ შეგიძლიათ მართოთ სურათის დაკეცვის პროცესი ისე, რომ არ შეხედოთ სურათებს და ამავდროულად ისე, რომ ბავშვს ეკავოს ისინი. უთხარით ბავშვს, რომ დაიწყოს ამბის თხრობა, როცა უყურებს პირველ ორ სურათს. როცა პირველი ორი სურათის დათვალიერებას დაასრულებს, უთხარით, რომ გახსნას შემდეგი ორი სურათი (ახლა სურათები ნომრებით 1-4 იქნება გახსნილი). როცა ბავშვი ამასაც დაასრულებს, უთხარით, რომ შემდეგი ორი სურათიც გახსნას. ამით მთელი ამბავი გახსნილი იქნება.
- როცა ბავშვი დაამთავრებს ამბის თხრობას, გააცანით კითხვარი. უთხარით: *"ახლა, ამბავთან დაკავშირებით კითხვებს დაგისვამ"*. კითხვების დასმის განმავლობაში სურათთა მწკრივი გქონდეთ გაშლილი ისე, რომ თქვენც და ბავშვიც ხედავდეთ.
- სესიის დამთავრების შემდეგ, გადაწერეთ აღწერილი ამბავი და შეაფასეთ ბავშვის პროდუქტიულობა და აღქმა-გააზრების უნარი შეფასების ფურცელზე.
- **დაიმახსოვრეთ**: შეფასების ფურცელში ვარიანტთა სია არ არის ამომწურავი. კრედიტი ენიჭება მაშინ, როდესაც მაკროსტრუქტურის კომპონენტი (მიზანი,

მცდელობა, შედეგი, შინაგანი მდგომარეობა) გამოიხატება ნებისმიერი შესაბამისი ფორმულირებით. გაეცანით სახელმძღვანელოს.

მინიშნებები

1. არ დაიწყოთ ბავშვისთვის ამბის თხრობა. წაახალისეთ, გაამხნევეთ ბავშვი, რომ მან თავისით დაიწყოს ამბის თხრობა. გამოიყენეთ ფრაზა: *"მომიყევი ამბავი"* (მიუთითეთ სურათზე).
2. უკარნახეთ ბავშვს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას ეტყობა, რომ 10 წამის შემდეგაც არ აპირებს რამის თქმას. მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება ბავშვს წაეხმაროთ ამგვარი ფრაზებით: *"კარგი…", "ახლა შენი ჯერია…".* გთხოვთ, ძალიან ფრთხილად იყავით მითითებებთან დაკავშირებით, რათა თავიდან აიცილოთ ისეთი განსხვავებები საკვლევ ჯგუფებს შორის, როგორიცაა ექსპერიმენტატორის ეფექტები. დაიცადეთ დაახლოებით 10 წამი. თუ ბავშვი ისევ ჩუმად არის, დაეხმარეთ ფრაზით: *"მიამბე, რა ხდება".* თუ ბავშვი ჩუმდება ამბის მოყოლისას, გაამხნევეთ იგი შემდეგი ფრაზებით: *"კიდე რამეს მეტყვი?", "განაგრძე", "კიდევ მომიყევი", "მოდი ვნახოთ, კიდე რა ხდება აქ".*
3. არ აქვს მნიშვნელობა, ბავშვი ამბის პერსონაჟებს როგორ მოიხსენიებს. არ შეუსწოროთ. თუ ბავშვს უჭირს მოუძებნოს სახელი მოქმედებას ან გმირს და ა.შ. და ჩანს, რომ შეფერხდა თხრობისას ან თუ ითხოვს დახმარებას, გაამხნევეთ შემდეგი ფრაზებით: „შეგიძლია ის დაარქვა, რაც შენ გინდა", *„შენ რას დაარქმევდი?"*
4. თავი შეიკავეთ შემდეგნაირი კითხვების დასმისგან:
   ა) *"ის აქ რას აკეთებს", "ვინ მირბის?"*
   ბ) *"ეს რა არის?", "რას / ვის ხედავ სურათზე?"* (არ უნდა მოხდეს ბავშვის მონათხრობზე ზეგავლენა, არ მივცეთ უფლება გამოიყენოს არასრული წინადადებები და თავი აარიდოს დეიქტურ გამოთქმებს, მაგ. "აქ", "შენ", "მე", "მომდევნო დღეს" და ა.შ.)
5. თუ ბავშვი დაიწყებს თავის გამოცდილებაზე დაყრდნობით ამბის თხრობას, მაგალითად: *"ასეთი ფრინველი დღეს დილით დავინახე"*, ან *"დედაჩემთან ერთად წავალ სუპერმარკეტში სკოლის შემდეგ …",* ადროვეთ, ილაპარაკოს ამაზე და შემდეგ სთხოვეთ, რომ დაიწყოს სურათებზე ასახული ამბის თხრობა (ანალიზისას ამოიღეთ ეს შეუსაბამო ნაწილი მონათხრობითან).
6. თქვენი გამოცდილებისა და კულტურული გარემოს გათვალისწინებით, უკეთესი იქნება, თუ გამოიყენებთ გამამხნევებელ სიტყვებს, როგორებიცაა "კარგია", *"მშვენიერია", "მაგარია",* ყოველი შემდეგი წყვილი სურათის შემდეგ (და შემდეგი წყვილის გაშლის წინ). (რაც ასევე დაეხმარება ტექსტის გამშიფვრელს, დაადგინოს დროითი მონაკვეთები კონკრეტული სურათის წყვილთან). თუმცა, ნუ გააკეთებთ ამას, თუ ფიქრობთ, რომ ეს არღვევს ბავშვის თხრობის და აზროვნების მიმართულებას.

როგორ (არ) შევადაროთ ერთმანეთს მონათხრობების შედეგები

- როცა ვცდით ორენოვან ბავშვს, არ გამოიყენოთ კატისა და ძაღლის ამბავი ერთი ენისათვის და ბარტყისა და თიკნის ამბავი - მეორე ენისათვის.
- ასევე, თავიდან აიცილეთ კატისა და/ ან ძაღლის ამბის გამოყენება ტესტირების ერთ შეხვედრაზე და მისი შეადარება ბარტყებისა და/ ან თიკნის ამბავთან ტესტირების სხვა შეხვედრაზე.
- რატომ? მშმი-ის ამბების შედარება პირდაპირ შეუძლებელია. როგორც ბოლო კვლევებმა აჩვენა, ეს ოთხი ამბავი ერთმანეთისგან განსხვავდება გარკვეული ნიუანსებით, განსაკუთრებით ეს განსხვავება ჩანს კითხვებში. ბარტყებისა და

თიკნის ამბები ასე თუ ისე პარალელურია (ერთმანეთს ჰგავს). კატისა და ძაღლის ამბებიც პარალელურია (ერთმანეთს ჰგავს), თუმცა განსხვდებიან ბარტყებისა და თიკნის ამბებსგან, განსხვავებები შეიძლება ეხებოდეს შინაარსს, პერსონაჟების რაოდენობასა და ზოგ აღქმის საკითხებს. ამიტომაც დარწმუნდით, რომ ვაშლებს არ ადარებთ მსხლებს.

- მშმი-ის გამოყენებით ბავშვთა ჯგუფის შემოწმებისას, დარწმუნდით, რომ იყენებთ სათანადო საპირწონე პროცედურებს იმისათვის, რომ მინიმუმამდე შემცირდეს ამბისა და/ ან მონაცემების შეკრების პროცესების შედეგები (სხვისი ნაამბობის გადმოცემა, ამბის აგება, ამბის თხრობა).

ქულათა გათაბანაბრების პროცედურები კვლევის მიზნებისთვის

პრეზენტაციის მიმდევრობა საპირწონე უნდა იყოს ენასთან და ამბავთან (ძაღლი/ კატა - (ძირითადად) ამბის აგება/ სხვისი ნაამბობის გადმოცემა და ბარტყები/ თიკნები - (ძირითადად) ამბის თხრობა). გამოიყენეთ შემდეგი გათანაბრების პროცედურა (თუ ცდა ტარდება მხოლოდ ერთ ენაზე, გამოიყენეთ რენდომიზაციის პროცედურა ბავშვებთან ან ნომრებით 1, 2, 5 და 6 ან ნომრებით 3, 4, 7 და 8):

ბავშვების ნომრები	ენა	ამბის აგება/ სხვისი ნაამბობის გადმოცემა	ამბის თხრობა	ენა	ამბის აგება/ სხვისი ნაამბობის გადმოცემა	ამბის თხრობა
1	L1[1]	კატა	ბარტყები	L2	ძაღლი	თიკნები
2	L1	კატა	თიკნები	L2	ძაღლი	ბარტყები
3	L2[2]	კატა	თიკნები	L1	ძაღლი	ბარტყები
4	L2	კატა	ბარტყები	L1	ძაღლი	თიკნები
5	L1	ძაღლი	ბარტყები	L2	კატა	თიკნები
6	L1	ძაღლი	თიკნები	L2	კატა	ბარტყები
7	L2	ძაღლი	თიკნები	L1	კატა	ბარტყები
8	L2	ძაღლი	ბარტყები	L1	კატა	თიკნები

გაითვალისწინეთ, რომ სხვადასხვა სიუჟეტებისა და მონაცემების შეკრების შედეგების შედარება პირდაპირ შეუძლებელია (იხილეთ ზემოთ).

[1] L1 - დედა ენა/ ბავშვის პირველი ენა

[2] L2 - ბავშვის მეორე ენა

პროტოკოლი კატისთვის

<u>თხრობა / სხვისი ნაამბობის გადმოცემა / ამბის აგება</u>

ბავშვის სახელი, გვარი: ____________________

ბავშვის დაბადების თარიღი: ____________________

ცდის თარიღი: ____________________

ასაკი ცდის მომენტისთვის (თვეებში): ____________________

სქესი: ____________________

ექსპერიმენტატორის სახელი, გვარი: ____________________

მეორე ენის (L2) ფლობის პერიოდი (თვეებში): ____________________

საბავშვო ბაღში შესვლის თარიღი: ____________________

საბავშვო ბაღის სახელი: ____________________

დარწმუნდით, რომ ყველა კონვერტი სურათების სერიებით მოთავსებულია მაგიდაზე ცდის დაწყებამდე. მოამზადეთ აუდიო ჩამწერი და დაიწყეთ ჩაწერა მოსამზადებელ ფაზამდე.

მოსამზადებელი ფაზა

დაუსვით ბავშვს მსგავსი კითხვები: ვინაა შენი საუკეთესო მეგობარი? რისი ყურება გიყვარს ტელევიზორში? მოგწონს ამბების მოყოლა? გიყვარს ამბების მოსმენა?

ინსტრუქციები

ინსტრუქციები თხრობისთვის

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბე ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ?*

გახსენით 1-ელი და მე-2 სურათები (რომლებსაც ხედავს მხოლოდ ბავშვი). უთხარით ბავშვის: *მე მინდა, რომ მომიყვე (მოყვე) ამბავს. შეხედე სურათებს და ეცადე, რომ მიამბო საუკეთესო ამბავი, რომელიც შენ შეგიძლია.* დაშვებულია მინიშნება, თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: *„მომიყევი ამბავი“* (მიუთითე სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს 1-ლი და მე-2 სურათის შესახებ თხრობას, გახსენი შემდეგი (ისე, რომ ყველა სურათი პირველიდან მეოთხემდე იყოს ბავშვისთვის ხილული/ აღქმადი). გაიმეორე ეს პროცესი ამბის/ თხრობის დასრულებამდე. ნებადართულია მინიშნება თუ ბავშვი ჩუმდება ამბის თხრობის დროს: *„დაამატებ კიდევ რამეს?“ „გააგრძელე“, „მომიყევი უფრო მეტი“, „შეხედე, კიდევ რა არის ამ ამბავში/ ან რას დაამატებდი“.* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის მოყოლა ჰკითხე: *„მითხარი, როდესაც დაასრულებ“.* როდესაც ბავშვი დაასრულებს, შეაქეთ და შემდეგ დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

სხვისი ნაამბობის გადმოცემის ინსტრუქციები

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბე ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე მინდა გიამბო ამბავი და შემდეგ შენ შეგიძლია ის მე გამიმეორო.* (არჩეულ ამბავზე უთხარი, რომ: *მე ვაპირებ გიამბო ამბავი და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.* უამბე ბავშვს ამბავი და შემდეგ დაუსვი ამბის გაგების კითხვები).

გაშალე 1-ელი და მე-2 სურათი. *ამბავი იწყება აქ* (მიუთითე პირველ სურათზე, მაგ: თითის დადებით). *ერთ მშვენიერ დღეს, ერთმა ცელქმა კატამ დაინახა ყვითელი პეპელა ბუჩქზე. კატამ წინ წაიწია, რადგან უნდოდა პეპლის დაჭერა. ამ დროს, მხიარული ბიჭი თევზაობიდან ბრუნდებოდა სათლითა (ვედროთი) და ბურთით ხელში. ბიჭმა დაინახა, როგორ დასდევდა კატა პეპელას".*

გახსენით მე-3 და მე-4 სურათები (ისე, რომ ოთხივე სურათის I-დან მე-4-მდე დანახვა იყოს შესაძლებელი) გააგრძელეთ ამბავი: *პეპელა სწრაფად გაფრინდა და კატა ბუჩქებში ჩავარდა. კატას ეტკინა და გაბრაზდა. ამის შემხედვარე ბიჭი ისეთი გაკვირვებული იყო, რომ ბურთი ხელიდან გაუვარდა. როცა ბიჭმა დაინახა, რომ ბურთი წყალში შეგორდა, ატირდა: „არა, სად ჩავარდა ჩემი ბურთი". ბიჭი დანაღვლიანდა და უნდოდა თავისი ბურთის დაბრუნება. ამ დროს, კატამ ბიჭის სათლი/ ვედრო შენიშნა და გაიფიქრა: "მინდა თევზი მოვიტაცო ვედროდან."*

გახსენით მე-5 და მე-6 სურათები (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) და გააგრძელეთ ამბავი: *იმავე დროს ბიჭმა წყლიდან ანკესით თავისი ბურთის ამოღება დააპირა . მან ვერ შენიშნა, რომ კატა თევზს იპარავდა სათლიდან (ვედროდან). ბოლოს, კატა ძალიან კმაყოფილი იყო, გემრიელი თევზის რომ შეჭამა, ბიჭი კი ბედნიერი იყო ბურთი რომ დაიბრუნა.*

ეს არის ამ ამბის დასასრული.

გახსენით სურათები ისე, რომ ბავშვი მხოლოდ ხედავდეს 1-ლ და მე-2 სურათს. უთხარი ბავშვს: *ახლა მე მინდა, რომ შენ მომიყვე ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე მომიყვე* <u>*საუკეთესო*</u> *ამბავი რაც შეგიძლია. ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: "მომიყევი ამბავი" (მიუთითით სურათზე)*. როცა ბავშვი დაასრულებს თხრობას პირველი ორი სურათის შესახებ გახსენით შემდეგი (ისე, რომ სურათები 1-დან 4-მდე იყოს ბავშვისთვის ხილვადი). გაიმეორეთ პროცესი სანამ ამბავი არ დასრულდება. ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი გაჩუმდება თხრობის პროცესში: *"კიდევ რაიმე?" „გააგრძელე", „მომიყევი უფრო მეტი", „რას ხედავ კიდე ამ ამბავში".* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის მოყოლა ჰკითხე: *„მითხარი, როდესაც დაასრულებ".*

როდესაც ბავშვი დაასრულებს, შეაქეთ და შემდეგ დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

არჩეული ამბის გაგების ინსტრუქცია

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ. უთხარით ბავშვს: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მომიყვები ამბავს.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე ვაპირებ გიამბო ამბავი და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.*

გაშალე 1-ელი და მე-2 სურათი. აბავი იწყება აქ (მიუთითე პირველ სურათზე): *ერთ მშვენიერ დღეს, ერთმა ცელქმა კატამ დაინახა ყვითელი პეპელა ბუჩქზე. კატამ წინ წაიწია, რადგან უნდოდა პეპლის დაჭერა. ამ დროს, მხიარული ბიჭი, თევზაობიდან ბრუნდებოდა სათლითა (ვედროთი) და ბუშტით ხელში. ბიჭმა დაინახა, როგორ დასდევდა კატა პეპელას.*

გახსენით მე-3 და მე-4 სურათები (ისე, რომ ოთხივე სურათის I-დან მე-4-მდე დანახვა იყოს შესაძლებელი) გააგრძელეთ ამბავი: *პეპელა სწრაფად გაფრინდა და კატა ბუჩქებში ჩავარდა. კატას ეტკინა და გაბრაზდა. ამის შემხედვარე ბიჭი ისეთი გაკვირვებული იყო, რომ ბურთი ხელიდან გაუვარდა. როცა ბიჭმა დაინახა, რომ ბურთი წყალში შეგორდა, ატირდა: „არა, სად ჩავარდა ჩემი ბურთი". ბიჭი დანაღვლიანდა და უნდოდა თავისი ბურთის დაბრუნება. ამ დროს კატამ ბიჭის სათლი/ ვედრო შენიშნა და გაიფიქრა: "მინდა თევზი მოვიტაცო ვედროდან."*

გახსენით მე-5 და მე-6 სურათები (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი): *იმავე დროს ბიჭმა ბურთის ამოღება დააპირა წყლიდან თავისი ანკესით. მან ვერ შენიშნა, რომ კატა თევზს იპარავდა სათლიდან (ვედროდან). ბოლოს, კატა ძალიან კმაყოფილი იყო, გემრიელი თევზის რომ შეჭამა, ბიჭი კი ბედნიერი იყო, ბურთი რომ დაიბრუნა.*

ეს არის ამ ამბის დასასრული.

იმის მერე, რაც თქვით *"ეს არის ამბის დასასრული"* დაუსვით ამბის გააზრების კითხვები.

შეფასების ფურცელი კატის ამბისთვის

ნაწილი I: თხრობა

ა. ამბის შემადგენლობა; ბ. სტრუქტურის სირთულე; გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

ა. ამბის შემადგენლობა

		სწორი პასუხების მაგალითები[3]	ქულა
ა1.	აღწერა	დროისა და ან ადგილის მითითება, მაგალითად, იყო და არა იყო რა/ ერთ დღეს/ დიდი ხნის წინ… ტბასთან/ ტბაზე/ მდინარის სანაპიროსთან/ წყალთან/ ნაპირთან/ მდელოზე…	0 1 2[4]
ეპიზოდი 1: კატა (ეპიზოდის პერსონაჟები: კატა და პეპელა)			
ა2.	შმა, როგორც მოქმედების ინიცირება	**კატა** იყო თამაშის მოყვარული/ ცნობისმოყვარე/ ცელქი **კატამ** დაინახა პეპელა	0 1
ა3.	მიზანი[5] (მ)	**კატას** უნდოდა დაეჭირა პეპელა/ დადევნებოდა პეპელას/ პეპელასთან თამაში (იმიტომ, რომ) + ზმნა (დაჭერა, აღება, თამაში…)	0 1
ა4.	მცდელობა[6] (მც)	**კატა** გადახტა წინ/ ახტა მაღლა **კატა** დაედევნა/ დაიწყო დადევნება **კატა** ეცადა + ზმნა (დაჭერა, აღება …)	0 1
ა5.	შედეგი (შ)	**კატა** ჩავარდა ბუჩქში/ ვერ დაიჭირა პეპელა/ არ იყო საკმარისად სწრაფი **პეპელა** გაიქცა/ გაფრინდა/ იყო სწრაფი	0 1
ა6.	შმა, როგორც რეაქცია	**კატა** იყო იმედგაცრუებული/ გაბრაზებული/ ნატკენი/ დაშავებული **პეპელა** იყო გახარებული/ ბედნიერი	0 1
ეპიზოდი 2: ბიჭი (ეპიზოდის პერსონაჟი: ბიჭი)			
ა7.	შმა, როგორც მოქმედების ინიცირება დაწყება	**ბიჭი** იყო უხასიათოდ/ ნაღვლიანი/ სევდიანი/ დარდობდა ბურთზე **ბიჭმა** დაინახა ბურთი წყალში	0 1

---

[3] თუ გაქვთ ეჭვი, ან თუ ბავშვის მიერ გაცემული პასუხი არ შეესაბამება იმ პასუხებს, რომლებიც მოცემულია შეფასების ფურცელზე, იხელმძღვანელეთ სახლმძღვანელოთი.

[4] ნული ქულა არასწორ პასუხს, ერთი ქულა სწორ პასუხს და ორი ქულა, თუ სწორად მითითებულია დრო და ადგილი.

[5] **მ**იზანი (მ); **მც**დელობა (მც); **შ**ედეგი (შ).

ა8.	მიზანი	**ბიჭმა** გადაწყვიტა/ მოუნდა თავისი ბურთის დაბრუნება (იმისათვის, რომ) + ზმნა(აღება)	0 1
ა9.	მცდელობა	**ბიჭი** იღებდა/იღებს/ შეეცადა წყლიდან ბურთი ამოეღო	0 1
ა10.	შედეგი	**ბიჭმა** დაიბრუნა ისევ ბურთი **ბურთი** გადარჩა	0 1
ა11.	შმა, როგორც რეაქცია	**ბიჭი** იყო ბედნიერი/ გახარებული/ მოხარული/ კმაყოფილი / გათავისუფლებული (ემოციურად იგულისხმება აქ) (რომ დაიბრუნა თავისი ბურთი)	0 1
ეპიზოდი 3: კატა (ეპიზოდის პერსონაჟი: კატა)			
ა12.	შმა, როგოც მოქმების დაწყება	**კატა** იყო მშიერი/ მსუნაგი/ მოწონდა თევზი **კატამ** შეამჩნია/ დაინახა თევზი	0 1
ა13.	მიზანი	**კატას** უნდოდა/ გადაწყვიტა თევზის აღება/ დაჭერა/ შეჭმა/ მოპარვა (იმისათვის, რომ) + ზმნა (მოპოვება/ შეჭმა…)	0 1
ა14.	მცდელობა	**კატა** იჭერს/ იჭერდა/ თავისკენ ქაჩავს/ ექაჩებოდა/ იღებს/ იღებდა/ იპარავს/ იპარავდა თევზს. **კატა** იჭერს/ თავისკენ ექაჩება/ იღებს თევზს (კალათიდან)/ მიწვდა თევზს **კატა** ეცადა + ზმნა (აღება, დაჭერა, მოპარვა …)	0 1
ა15.	შედეგი	**კატამ** შეჭამა/ მოიპოვა თევზი	0 1
ა16.	შმა, როგორც რეაქცია	**კატა** იყო კმაყოფილი/ ბედნიერი/ ნასიამოვნები/ აღარ შიოდა (ა.შ.)	0 1
ა17.		**ჯამური ქულა 17-მდე**	

ბ. სტრუქტურის კომპლექსურობა/ სირთულე

მც, შ მიმდევრობების რაოდენობა	მ-ს რაოდენობა (მც ან შ-ს გარეშე)	მ, მც/ მ, შ მიმდებრობის რაოდენობა	მ, მც, შ მიმდევრობის რაოდენობა
ბ1	ბ2	ბ3	ბ4

გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

გ1.	შმა-ს სრული რაოდენობა მოცემული ქულებით. შმა მოიცავს: **აღქმის მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *დანახვა, მოსმენა, შეგრძნება, დაყნოსვა.* **ფსიქოლოგიური მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *მწყურვალე, მშიერი, დაღლილი, დაავადებული, ნატკენი (სტკივა)* **ცნობიერების აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ცოცხალი, გაღვიძებული, მძინარე.* **ემოციის გამომხატველი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ნაღვლიანი, ბედნიერი, გახარებული, გაბრაზებული, განერვიულებული, იმედგაცრუებული, შეშინებული, ამაყი, მამაცი, უსაფრთხო (თავის გრძნობა), ნასიამოვნები, გაოცებული.* **მენტალური მდგომარეობის გამომხატველი ზმნები,** მაგალითად: *სურვილი, ფიქრი, ცოდნა, დავიწყება, გადაწყვეტა, დაჯერება, განციფრება, დაგეგმვა.* **ლინგვისტური ზმნები/ თქმასთან/ თხრობასთან დაკავშირებული ზმნები,** მაგალითად: *თქმა, დაძახება, ყვირილი, გაფრთხილება, კითხვა.*

ნაწილი II: გააზრება

		სწორი პასუხს მაგალითები	არასწი პასუხს მაგალითები	ქულა
0	მოგეწონა ისტორია?	**მოსამზადებელი კითხვა, ქულით არ ფასდება**		
დ1.	რატომ ხტება კატა? (*მიუთითე სურათები 1-ლი და მე-2*) (ეპიზოდი 1: მიზანი)	პეპლის დაჭერა/ გამოკიდება უნდა/ სურს, პეპელასთან თამაში უნდა უნდა პეპელა (რადგან) + ზმნა (მიღება, აღება) პეპელა(პეპლის)	მიდის/ გარბის/ უნდა გადახტომა / კატები ყოველთვის ხტუნავენ/ დარბიან	0 1
დ2.	როგორ გრძნობს კატა თავს? (*მიუთითე მესამე სურათზე)* (შმა-ში რეაქციაში)	გაბრაზებულად/ ცუდად/ იმედგაცრუებულად/ ნატკენად/ ტკივა/ არც ისე კარგად/ არაკომფორტულად	კარგად/ ბედნიერად	0 1
დ3.	*(დასვით შეკითხვა დ3 თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვას დ2 ახსნის გარეშე. თუ დ2 პასუხს მოჰყვა სწორი ახსნა, მიანიჭეთ ქულა დ3-ში დაგადადით კითხვაზე დ4*). რატომ ფიქრობ, რომ კატა გაბრაზებულია/ იმედგაცრუებულია/ გულდაწყვეტილია?[6]	ვერ დაიჭირა პეპელა/ ჩავარდა ბუჩქებში მტკივნეულია ეკლიან ბუჩქში ჩავარდნა პეპელა გაექცა / გაეპარა …	უადგილო/ ირაციონალური პასუხი	0 1
დ4.	რატომ ჩაუშვა ბიჭმა სათევზაო ანკესი წყალში? *(მიუთითე მეხუთე სურათზე)* (ეპიზოდი 2: მიზანი)	უნდოდა მიეღო/ აეღო თავისი ბურთი (უკან) უნდა მისი ბურთის დაბრუნება (რადგან) + ზმნა (მიღება, აღება) ბურთი (უკან/ წყლიდან)	წყალში სათამაშოდ	0 1
დ5.	როგორ გრძნობს თავს ბიჭი? *(მიუთითე მე/6 სურათზე)* (შმა-ში რეაქციაში)	კარგად/ მშვენივრად/ კმაყოფილად/ ბედნიერად	სევდიანად/ გაბრაზებულად/ გამწარებულად/ მოწყენილად	0 1

[6] გამოიყენეთ იგივე შმა, რომელიც ბავშვმა მოგცათ დ2 კითხვაზე პასუხის გაცემისას.

დ6.	*(დასვით შეკთხვა დ6, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვას დ5 ახსნის გარეშე. თუ დ5 პასუხს მოჰყვა სწორი ახსნა, მიანიჭეთ ქულა დ6-ში და გადადით კითხვაზე დ7)* რატომ ფიქრობთ, რომ ბიჭი თავს გრძნობს კმაყოფილად/ ბედნიერად[7]	ბურთი დაიბრუნა / შეძლო ბურთის დაბრუნება / ამოღება მან შეძლო + ზმნა (მიღება, აღება)	ნებისმიერი უადგილო/ შეუსაბამო პასუხი	0 1
დ7.	რატომ იღებს კატა თევზს კალათიდან? *(მიუთითე მე-5 სურათზე)* (ეპიზოდი 3: მიზანი)	გადაწყვიტა/ უნდა შეჭამოს/ ჰქონდეს/ მოიპაროს/ აიღოს თევზი/ შანსს იყენებს, როცა ბიჭი არ უყურებს ვერ დაიჭირა პეპელა კატებს უყვართ თევზი (ზოგადი მნიშვნელობა) თევზი გემრიელია	თევზთან უნდა თამაში	0 1
დ8.	წარმოიდგინეთ, რომ ბიჭი ხედავს კატას. რას გრძნობს ის / როგორ გრძნობს ბიჭი თავს? (მიუთითე მე-6 სურათზე) (შმა როგორც რეაქცია)	ცუდად/ გაბრაზებულად/ სევდიანად/ გაცოფებული/ არც ისე კარგად	კარგად/ ბედნიერად კმაყოფილად	0 1
დ9.	*(დასვით შეკითხვა დ9, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვა დ8-ს ახსნის გარეშე. თუ დ8 პასუხს მოჰყვა სწორი ახსნა, მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ10).* რატომ ფიქრობ, რომ ბიჭი თავს ცუდად/ სევდიანად/	კატამ შეჭამა / აიღო/ კატა ჭამს/ იღებს ბიჭის თევზს ბიჭს თვითონ უნდოდა ეჭამა თევზი ეს იყო ბიჭის თევზი	ნებისმიერი მიუღებელი/ შეუსაბამო პასუხი	0 1

[7] გამოიყენეთ იგივე შმა, რომელიც ბავშვმა მოგცათ დ5 კითხვაზე პასუხის გაცემისას.

	გაბრაზებულად გრძნობს?[8]			
დ10.	დაუმეგობრდება ბიჭი კატას/ იმეგობრებს ბიჭი და კატა? რატო?	არა - დაასახელე სულ მცირე ერთი მიზეზი (კატამ შეჭამა/ მოიპარა თევზი) ან ნებისმიერი სხვა შესაფერისი პასუხი	დიახ/ არ ვიცი/ ნებისმიერი შეუსაბამო პასუხი	0 1
დ11.	**ჯამური ქულა 10-მდე**			

[8] გამოიყენეთ იგივე შმა, რომელიც ბავშვმა მოგცათ დ8 კითხვაზე პასუხის გაცემისას.

პროტოკოლი მაღლის ამბისათვის

თხრობა / სხვისი ნაამბობის გადმოცემა / ამბის აგება

ბავშვის სახელი, გვარი: ______________________

ბავშვის დაბადების თარიღი: ______________________

ცდის თარიღი: ______________________

ასაკი ცდის მომენტისთვის (თვეებში): ______________________

სქესი: ______________________

ექსპერიმენტატორის სახელი, გვარი: ______________________

მეორე ენის (L2) ფლობის პერიოდი (თვეებში): ______________________

საბავშვო ბაღში შესვლის თარიღი: ______________________

საბავშვო ბაღის სახელი: ______________________

დარწმუნდით, რომ ყველა კონვერტი სურათების სერიებით მოთავსებულია მაგიდაზე ცდის დაწყებამდე. მოამზადეთ აუდიო ჩამწერი და დაიწყეთ ჩაწერა მოსამზადებელ ფაზამდე.

მოსამზადებელი ფაზა

დაუსვით ბავშვს მსგავსი კითხვები: ვინაა შენი საუკეთესო მეგობარი? რისი ყურება გიყვარს ტელევიზორში? მოგწონს ამბების მოყოლა? გიყვარს ამბების მოსმენა?

ინსტრუქციები

ინსტრუქციები თხრობისთვის

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბე ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ?*

გახსენით 1-ლი და მე-2 სურათები (რომლებსაც ხედავს მხოლოდ ბავშვი). უთხარით ბავშვს: *მე მინდა, რომ მომიყვე (მოყვე) ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე, რომ მიამბო საუკეთესო ამბავი, რომელიც შენ შეგიძლია.* დაშვებულია მინიშნება თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: *„მომიყევი ამბავი“* (მიუთითე სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს 1-ლი და მე-2 სურათის შესახებ თხრობას, გახსენი შემდეგი (ისე, რომ ყველა სურათი პირველიდან მეოთხემდე იყოს ბავშვისთვის ხილული/ აღქმადი). გაიმეორე ეს პროცესი ამბის/ თხრობის დასრულებამდე. ნებადართულია მინიშნება თუ ბავშვი ჩუმდება ამბის თხრობის დროს.: *„დაამატებ კიდევ რამეს?“, ‘‘გააგრძელე“, „მომიყევი უფრო მეტი“, „შეხედე, კიდევ რა არის ამ ამბავში/ ან რას დაამატებდი“.* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის თხრობა ჰკითხე: *„მითხარი, როდესაც დასრულებ“.*

როდესაც ბავშვი დაასრულებს, შეაქეთ და შემდეგ დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

სხვისი ნაამბობის გადმოცემის ინსტრუქციები

მოთავსდით ბავშვის პირდაპირ და უთხარით: *შეხედე აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბე ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე მინდა გიამბო ამბავი და შემდეგ შენ შეგიძლია ის მე გამიმეორო.* (არჩეულ ამბავზე უთხარი, რომ: *მე ვაპირებ გიამბო ამბავი და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.* მოუყევი ბავშვს ამბავი და შემდეგ დაუსვი ამბის გაგების კითხვები).

გახსენით სურათები 1 და 2 (რომელსაც ხედავს მარტო ბავშვი/ მიუთითეთ პირველ სურათზე) და *დაიწყეთ ამბის თხრობა: ერთ დღეს ძაღლმა, რომელიც თამაშობდა, დაინახა ნაცრისფერი თაგვი ხის მახლობლად. ძაღლი წავიდა ხისკენ, რადგან მას უნდოდა თაგვის დაჭერა. ამ დროს საყიდლებიდან ბრუნდებოდა მხიარული ბიჭი ბუშტითა და ჩანთით ხელში. ბიჭმა დაინახა ძაღლი, რომელიც მისდევდა თაგვს.*

გახსენით სურათები 3 და 4 (ისე, რომ ოთხივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) და გააგრძელეთ ამბის თხრობა: *თაგვი სწრაფად გაიქცა და ძაღლი ხეს დაეჯახა, ბიჭი იყო ისეთი შეშინებული, რომ ბურთი ხელიდან გაუფრინდა. ბავშვმა დაინახა, რომ მისი ბუშტი ხისკენ მიფრინავდა და დაიწყო ტირილი. "ჩემი ბუშტი მიფრინავს! ის იყო მოწყენილი/ დამწუხრებული და მას უნდოდა ბუშტის უკან დაბრუნება. ამ დროს ძაღლმა შეამჩნია ბიჭის ჩანთა და გაიფიქრა: "მინდა ავიღო სოსისი".*

გახსენით სურათები 5 და 6 (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) და გააგრძელეთ ამბის თხრობა. *ამ დროს ბიჭმა დაიწყო ბუშტის ხიდან ჩამოხსნა. ბიჭმა ვერ შენიშნა, რომ ძაღლი იღებდა სოსისს ბიჭის/ მისი ჩანთიდან. საბოლოოდ, ძაღლი იყო კმაყოფილი გემრიელი სოსისის ჭამით და ბიჭი - ბედნიერი ბუშტის დაბრუნებით.*

ეს არის ამბის დასასრული.

გახსენით სურათები ისე, რომ ბავშვი მხოლოდ ხედავდეს 1-ლ და მე-2 სურათს. *უთხარი ბავშვს: ახლა მე მინდა, რომ შენ მიამბო ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე მიამბო საუკეთესო ამბავი რაც შეგიძლია.* ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: "*მომიყევი ამბავი*" (მიუთითით სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს თხრობას პირველი ორი სურათის შესახებ გახსენით შემდეგი (ისე, რომ სურათები 1-დან 4-მდე იყოს ბავშვისთვის ხილვადი). გაიმეორეთ პროცესი სანამ ამბავი არ დასრულდება. ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი გაჩუმდება თხრობის პროცესში: *"კიდევ რაიმე?", „გააგრძელე", „ მომიყევი უფრო მეტი", „რას ხედავ კიდე ამ ამბავში".* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის თხრობა ჰკითხე: *„მითხარი, როდესაც დაასრულებ".*

როცა იტყვით *„და ეს არის ამბის დასასრული"* დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

არჩეული ამბის გაგების ინსტრუქცია

მოთავსდით ბავშვის პირდაპირ და უთხარით: *შეხედე აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მე გიამბობ ამბავს.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე გიამბობ ამბავს და შემდეგ*

დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.

გახსენით სურათები 1 და 2 (მიუთითეთ პირველ სურათზე): *ერთ დღეს ძაღლმა, რომელიც თამაშობდა, დაინახა ხის მახლობლად ნაცრისფერი თაგვი. ძაღლი წავიდა ხისკენ, რადგან მას უნდოდა თაგვის დაჭერა. ამ დროს საყიდლებიდან ბრუნდებოდა მხიარული ბიჭი ბუშტითა და ჩანთით ხელში. ბიჭმა დაინახა ძაღლი, რომელიც მისდევდა თაგვს.*

გახსენით სურათები 3 და 4 (ისე, რომ ოთხივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი). *თაგვი სწრაფად გაიქცა და ძაღლი ხეს დაეჯახა. ძაღლმა თავი იტკინა და ძალიან გაბრაზდა. ბიჭი იყო ისეთი შეშინებული, რომ მას ბუშტი ხელიდან გაუფრინდა. როცა ბავშვმა დაინახა, რომ მისი ბუშტი ხისკენ მიფრინავდა და დაიწყო ტირილი. "ოჰ, არა, ჩემი ბუშტი მიფრინავს!". ბიჭი იყო დამწუხრებული და უნდოდა ბუშტის უკან დაბრუნება. ამ დროს ძაღლმა შეამჩნია ბიჭის ჩანთა და გაიფიქრა: "მინდა ავიღო სოსისი."*

გახსენით სურათები 5 და 6 (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი). *ამ დროს ბიჭმა დაიწყო ბუშტის ხიდან ჩამოხსნა. ბიჭმა ვერ შენიშნა, რომ ძაღლი იღებდა სოსისს მისი ჩანთიდან. საბოლოოდ, ძაღლი იყო კმაყოფილი გემრიელი სოსისის ჭამით და ბიჭი - ბედნიერი ბუშტის დაბრუნებით.*

ეს არის ამბის დასასრული.

იმის მერე, რაც თქვით *"ეს არის ამბის დასასრული"* დაუსვით ამბის გააზრების კითხვები.

შეფასების ფურცელი ძაღლის ამბისთვის

ნაწილი I: თხრობა

ა. ამბის შემადგენლობა; ბ. შემადგენლობის კომპლექსურობა; გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

ა. ამბის შემადგენლობა

		სწორი პასუხების მაგალითები[9]	ქულა
ა1.	აღწერა	დროსა და/ ან ადგილის მითითება მაგ.: იყო და არა იყო რა/ ერთ დღეს დიდი ხნის წინ... ტყეში/ პარკში/ ტბაზე, მდინარის სანაპიროსთან/ წყალთან/ ნაპირთან/ მდელოზე	0 1 2[10]
პირველი ეპიზოდი: ძაღლი (ეპიზოდის პერსონაჟები: ძაღლი და თაგვი)			
ა2.	შმა, როგორც მოქმედების ინიცირება	**ძაღლი** იყო თამაშის მოყვარული/ ცნობისმოყვარე **ძაღლმა** დაინახა თაგვი	0 1
ა3.	მიზანი	**ძაღლს** უნდოდა დაეჭირა თაგვი/ დადევნებოდა თაგვს/ თაგვთან თამაში (იმიტომ რომ) + ზმნა (დაჭერა, აღება, თამაში ...)	0 1
ა4.	მცდელობა	**ძაღლი** გადახტა წინ/ ახტა მაღლა **ძაღლი** დაედევნა/ დაიწყო დადევნება **ძაღლი** ეცადა + ზმნა (დაჭერა, აღება ...)	0 1
ა5.	შედეგი	**ძაღლი** თავით დაეჯახა/ დაეჯახა ხეს/ ვერ მოახერხა თაგვის დაჭერა **თაგვი** გაიქცა/ ხის უკან დაიმალა/ იყო სწრაფი	0 1
ა6.	შმა, როგორც რეაქცია	**ძაღლი** იყო იმედგაცრუებული/ გაბრაზებული/ გულნატკენი **თაგვი** იყო გახარებული	0 1
მეორე ეპიზოდი: ბიჭი (ეპიზოდის პერსონაჟი: ბიჭი)			
ა7.	შმა, როგორც მოვლენის/ მოქმედების ინიცირება დაწყება	**ბიჭი** იყო უხასიათოდ/ განიცადა ბუშტის დაკარგვა **ბიჭმა** დაინახა ბუშტი ხეზე	0 1

---

9 თუ გაქვთ ეჭვი, ან თუ ბავშვის მიერ გაცემული პასუხი არ შეესაბამება იმ პასუხებს, რომლებიც მოცემულია შეფასების ფურცელზე, იხელმძღვანელეთ სახელმძღვანელოთი.

10 ნული ქულა არასწორ პასუხს, ერთი ქულა სწორ პასუხს და ორი ქულა, თუ სწორად მითითებულია დრო და ადგილი.

ა8.	მიზანი	**ბიჭმა** გადაწყვიტა/ მოუნდა თავისი ბუშტის დაბრუნება (იმიტომ, რომ) + ზმნა (მოპოვება/ აღება) უკან	0 1
ა9.	მცდელობა	**ბიჭი** ეჭიდება/ იღებს/ შეეცადა ბუშტის ხიდან ჩამოღებას **ბიჭი** ახტა ბუშტის დასაჭერად/ მისწვდა ბუშტს/ აძვრა/ ძვრება ხეზე	0 1
ა10.	შედეგი	**ბიჭმა** დაიბრუნა თავისი ბუშტი **ბუშტი** გადარჩა	0 1
ა11.	შმა, როგორც რეაქცია	**ბიჭი** იყო მოხარული/ გახარებული/ კმაყოფილი/ გათავისუფლებული (ემოციურად) (რომ დაიბრუნა მისი ბუშტი)	0 1
მესამე ეპიზოდი: ძაღლი (ეპიზოდის პერსონაჟები: ძაღლი)			
ა12.	შმა, როგორც მოვლენის/ მოქმედების ინიცირება / დაწყება	**ძაღლმა** დაინახა/ შეამჩნია სოსისი (კალათაში) **ძაღლი** იყო მშიერი/ ცნობისმოყვარე/ უყვარდა სოსისები	0 1
ა13.	მიზანი	**ძაღლს** უნდოდა/ გადაწყვიტა აღება/ დაჭერა/ შეჭმა/ ქონა(ყოლა)/ მოპარვა სოსისის (იმიტომ, რომ) + ზმნა (მოპოვება/ შეჭმა…)	0 1
ა14.	მცდელობა	**ძაღლს** იჭერდა/ იჭერს/ თავისკენ ქაჩავს/ ქაჩავდა/ იღებს/ იღებდა/ იპარავს/ იპარავდა სოსისს. **ძაღლი** იჭერს/ თავისკენ ქაჩავს/ იღებს სოსისს (კალათიდან)/ თათს აწვდენს სოსისს ძაღლი ეცადა + ზმნა (აღება …)	0 1
ა15.	შედეგი	**ძაღლმა** შეჭამა/ მოიპოვა სოსისი	0 1
ა16.	შმა, როგორც რეაქცია	**ძაღლი** იყო კმაყოფილი/ მოხარული/ გახარებული/ აღარ არის დამშეული	0 1
ა17.		**ჯამური ქულა 17-მდე**	

ბ. შემადგენლობის კომპლექსურობა

მც, შ მიმდევრობების რაოდენობა	მ-ს რაოდენობა (მც ან შ-ს გარეშე)	მ, მც/ მ, შ მიმდებრობის რაოდენობა	მ, მც, შ მიმდევრობის რაოდენობა
ბ1	ბ2	ბ3	ბ4

გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

გ1.	შმა-ს სრული რაოდენობა მოცემული ქულებით. შმა მოიცავს: **აღქმის მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *დანახვა, მოსმენა, შეგრძნება, დაყნოსვა.* **ფსიქოლოგიური მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *მწყურვალე, მშიერი, დაღლილი, დაავადებული, ნატკენი (სტკივა)* **ცნობიერების აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ცოცხალი, გაღვიძებული, მძინარე.* **ემოციის გამომხატველი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ნაღვლიანი, ბედნიერი, გახარებული, გაბრაზებული, განერვიულებული, იმედგაცრუებული, შეშინებული, ამაყი, მამაცი, უსაფრთხო (თავის გრძნობა), ნასიამოვნები, გაოცებული.* **მენტალური მდგომარეობის გამომხატველი ზმნები,** მაგალითად: *სურვილი, ფიქრი, ცოდნა, დავიწყება, გადაწყვეტა, დაჯერაბა, განციფრება, დაგეგმვა.* **ლინგვისტური ზმნები/ თქმასთან/ თხრობასთან დაკავშირებული ზმნები,** მაგალითად: *თქმა, დაძახება, ყვირილი, გაფრთხილება, კითხვა.*

ნაწილი II: გააზრება

		სწორი პასუხის მაგალითები	არასწორი პასუხის მაგალითები	ქულა
0	მოგეწონა ამბავი?	**მოსამზადებელი ფრაზა, არ ენიჭება ქულა**		
დ1.	რატომ გადახტა ძაღლი? *(მიუთითეთ 1–2 სურათებზე)* (ეპიზოდი 1: მიზანი)	უნდა თაგვის დაჭერა/ თაგვზე დადევნება/ თაგვთან თამაში უნდა თაგვი (რადგან) + ზმნა (დაჭიროს, აიღოს) თაგვი	მიდის/ გარბის/ უნდოდა გადახტომა/ ძაღლები არიან ყოველთვის მოუსვენრები	0 1
დ2.	როგორ გრძნობს თავს ძაღლი/ როგორ ხასიათზეა? *(მიუთითეთ მესამე სურათზე)* (შმა რეაქციაში)	გაბრაზებული/ ცუდად/ იმედგაცრუებული/ ნატკენად/ ტკივა/ არც ისე კარგად/ არაკომფორტულად.	კარგად/ ბედნიერად	0 1
დ3.	*(დასვით შეკთხვა დ3 თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვას დ2 ახსნის გარეშე. თუ დ2 პასუხს მოჰყვა სწორი ახსნა მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ4).* რატომ ფიქრობ, რომ ძაღლი გაბრაზებულია/ ნატკენია/ იმედგაცრუებულია?[11]	ვერ დაიჭირა თაგვი/ თავი დაარტყა/ ხეს შეეჯახა მტკივნეულია, როცა ხეს ეჯახები თაგვი გაექცა	შეუფერებელი/ არარელევანტური / შეუსაბამო პასუხი	0 1
დ4.	რატომ გადახტა ბიჭი? *(მიუთითეთ მე-5 სურათზე)* (ეპიზოდი2: მიზანი)	თავისი ბუშტის დაბრუნება უნდა უნდა მისი ბუშტი (რადგან) + ზმნა (დაიბრუნოს) ბურთი	ხეზე აძვრომა უნდა	0 1
დ5.	როგორ გრძნობს ბიჭი თავს? *(მიუთითეთ მე-6 სურათზე)* (შმა რეაქციაში)	კარგად/ კმაყოფილად/ ბედნიერად	ცუდად/ სევდიანად/ გაბრაზებულად/ გაცოფებულად	0 1

[11] გამოიყენეთ იგივე შმა, რაც ბავშვებმა უპასუხეს შემთხვევაში დ2.

დ6.	*(დასვით შეკითხვა დ6, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვას დ5 ახსნის გარეშე. თუ დ6 პასუხს მოჰყვა სწორი ახსნა მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ7)*. რატომ ფიქრობთ, რომ ბიჭი თავს გრძნობს ბედნიერად/ კმაყოფილად?[12]	დაიბრუნა თავისი ბუშტი/ მან შეძლო ბუშტის + ზმნა (აღება…)	იღიმება/ გამოიყურება ისე როგორც… ან ნებისმიერი უადგილო პასუხი	0 1
დ7.	რატომ მიწვდა ძაღლი სოსისს? *(მიუთითეთ მე-5 სურათზე)* (ეპიზოდი 3: მიზანი)	გადაწყვიტა/ უნდა რომ ჭამოს/ იპარავს სოსისს/ იყენებს შანსს/ შესაძლებლობას, როცა ბიჭი არ უყურებს ძაღლმა ვერ დაიჭირა თავგვი ძაღლებს უყვართ სოსისი/ ხორცი (ზოგადი დებულება) სოსისი არის გემრიელი	თამაში უნდოდა	0 1
დ8.	წარმოიდგინე, რომ ბიჭი ხედავს ძაღლს. რას გრძნობს ბიჭი? *(მიუთითე მე-6 სურათზე)* (შმა რეაქციაში)	ცუდადაა/ გაბრაზებულია/ დამწუხრებულია/ გაცოფებულია/ არც ისე კარგადაა	კარგადაა/ ბედნიერადაა/ კმაყოფილია/	0 1
დ9.	*(დასვით შეკითხვა დ9, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს დ8-ის ახსნის გარეშე. თუ დ8 კითხვას მოჰყვა სწორი პასუხი მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე D10).* რატომ ფიქრობ, რომ ბიჭი თავს ცუდად/ გაბრაზებულად/ გაგიჟებულად/	ძაღლმა შეჭამა/ ჭამს/ აიღო მისი სოსისი. ბიჭს უნდოდა სოსისი/ უნდოდა თვითონ ეჭამა/ სოსისი ბიჭის საკუთრება იყო	ნებისმიერი შეუსაბამო პასუხი	0 1

[12] გამოიყენეთ იგივე შმა რაც ბავშვებმა უპასუხეს შემთხვევაში დ5.

	სევდიანად გრძნობს?[13]			
დ10.	დაუმეგობრდება ბიჭი ძაღლს/ დაუმეგობრდება ბიჭი თუ არა ძაღლს? რატომ?	არა - (პასუხის შემთხვევაში მინიმუმ ერთი მიზეზის დასახელება, მაგ.: ძაღლმა შეუჭამა/ მოპარა სოსისი ან ნებისმიერი სხვა მისაღები პასუხი).	კი/ არ ვიცი ან სხვა არარელევანტური პასუხები	0 1
დ11.			**ჯამური ქულა 10-მდე**	

[13] გამოიყენეთ იგივე შმა, რაც ბავშვებმა უპასუხეს შემთხვევაში დ8.

პროტოკოლი ბარტყების ამბისათვის

თხრობა/ სხვისი ნაამბობის გადმოცემა / ამბის აგება

ბავშვის სახელი, გვარი: ______________________

ბავშვის დაბადების თარიღი: ______________________

ცდის თარიღი: ______________________

ასაკი ცდის მომენტისთვის (თვეებში): ______________________

სქესი: ______________________

ექსპერიმენტატორის სახელი, გვარი: ______________________

მეორე ენის (L2) ფლობის პერიოდი (თვეებში): ______________________

საბავშვო ბაღში შესვლის თარიღი: ______________________

საბავშვო ბაღის სახელი: ______________________

დარწმუნდით, რომ ყველა კონვერტი სურათების სერიებით მოთავსებულია მაგიდაზე ცდის დაწყებამდე. მოამზადეთ აუდიო ჩამწერი და დაიწყეთ ჩაწერა მოსამზადებელ ფაზამდე.

მოსამზადებელი ფაზა

დაუსვით ბავშვს მსგავსი კითხვები: ვინაა შენი საუკეთესო მეგობარი? რისი ყურება გიყვარს ტელევიზორში? მოგწონს ამბების მოყოლა? გიყვარს ამბების მოსმენა?

ინსტრუქციები

ინსტრუქციები თხრობისათვის

მოთავსდით ბავშვის პირდაპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბე ეს ამბავი. გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ?*

გახსენით 1-ელი და მე-2 სურათები (რომლებსაც ხედავს მხოლოდ ბავშვი). უთხარით ბავშვს: *მე მინდა, რომ მიამბო (მოყვე) ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე, რომ მიამბო საუკეთესო ამბავს, რომელიც შენ შეგიძლია.* დაშვებულია მინიშნება თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: *„მომიყევი ამბავი“* (მიუთითე სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს 1-ლი და მე-2 სურათის შესახებ თხრობას, გახსენი შემდეგი (ისე, რომ ყველა სურათი პირველიდან მეოთხემდე იყოს ბავშვისთვის ხილული/ აღქმადი). გაიმეორე ეს პროცესი ამბის/ თხრობის დასრულებამდე. ნებადართულია მინიშნება თუ ბავშვი ჩუმდება ამბის თხრობის დროს: *„დაამატებ კიდევ რამეს?“*, *„გააგრძელე“*, *„მომიყევი უფრო მეტი“*, *„შეხედე, კიდევ რა არის ამ ამბავში/ ან რას დაამატებდი“*. თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის მოყოლა ჰკითხე: *„მითხარი, როდესაც დაასრულებ“*.

როდესაც ბავშვი დაასრულებს, შეაქეთ და შემდეგ დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

სხვისი ნაამბობის გადმოცემის ინსტრუქციები

მოთავსდით ბავშვის პირდაპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბე ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *"ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე მინდა გიამბო ამბავი და შემდეგ შენ შეგიძლია ის მე გამიმეორო.* (არჩეულ ამბავზე უთხარი, რომ: *მე ვაპირებ გიამბო ამბავი და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას. მოუყევი ბავშვს ამბავი და შემდეგ დაუსვი ამბის გაგების კითხვები).*

გახსენით სურათები 1 და 2 (რომელსაც ხედავს მარტო ბავშვი/ მიუთითეთ პირველ სურათზე) და დაიწყეთ ამბის თხრობა: *ერთ დღეს დედა ჩიტმა ნახა, რომ თავისი ბარტყები მშივრები იყვნენ. ის გაფრინდა იმიტომ, რომ ბარტყებისთვის (მათთვის) საჭმლის პოვნა უნდოდა. მშიერმა კატამ დაინახა, დედა ბარტყი რომ მიფრინავდა და დაიკნავლა: "მმმ, კარგია, რას ვხედავ აქ, ბუდეში?*

გახსენით სურათები 3 და 4 (ისე, რომ ოთხივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) და გააგრძელეთ ამბის თხრობა: *დედა ჩიტი დიდი ჭიით დაბრუნდა თავისი შვილებთან, მაგრამ კატა ვერ დაინახა, მას უხაროდა, რომ მსუყე ჭია მიუტანა შვილებს. ამ დროს მსუნაგი კატა ხეზე აძვრა რათა ბარტყი დაეჭირა. მან თათი დასტაცა ერთ-ერთ ბარტყს. მამაცმა ძაღლმა, რომელიც იქვე მიდიოდა დაინახა, რომ ჩიტები დიდ საფრთხეში იყვნენ. მან გადაწყვიტა, შეეჩერებინა კატა და გადაერჩინა ბარტყები.*

გახსენით სურათები 5 და 6 (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) და გააგრძელეთ ამბის თხრობა. *ძაღლმა უთხრა კატას: "შეეშვი ბარტყებს". შემდეგ მან დაიჭირა კატა კუდით და დაბლა ჩამოაგდო. კატამ გაუშვა ბარტყები და ძაღლმა კატა გააგდო. ძაღლს ძალიან უხაროდა, რომ ბარტყების გადარჩენა შეძლო, ხოლო კატა ისევ მშიერი იყო.*

ეს არის ამბის დასასრული.

გახსენით სურათები ისე, რომ ბავშვი მხოლოდ ხედავდეს 1-ლ და მე-2 სურათს. უთხარი ბავშვს: *ახლა მე მინდა, რომ შენ მიამბო ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე მიამბო საუკეთესო ამბავი რაც შეგიძლია.* ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: "მომიყევი ამბავი" (მიუთითით სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს თხრობას პირველი ორი სურათის შესახებ გახსენით შემდეგი (ისე, რომ სურათები 1-დან 4-მდე იყოს ბავშვისთვის ხილვადი). გაიმეორეთ პროცესი სანამ ამბავი არ დასრულდება. ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი გაჩუმდება თხრობის პროცესში: *"კიდევ რაიმე?" „გააგრძელე", „მომიყევი უფრო მეტი", „რას ხედავ კიდე ამ ამბავში".* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის მოყოლა კითხე: *„მითხარი როდესაც დაასრულებ".*

როცა იტყვით „და ეს არის ამბის დასასრული" დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

არჩეული ამბის გაგების ინსტრუქცია

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მე გიამბობ ამბავს.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი

ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე გიამბობ ამბავს და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.*

გახსენით სურათები 1 და 2 (მიუთითეთ პირველ სურათზე): *ერთ დღეს დედა ჩიტმა ნახა, რომ თავისი ბარტყები მშივრები იყვნენ. ის გაფრინდა, რადგან ბარტყებისთვის საჭმლის მოპოვება უნდოდა. მშიერმა კატამ დაინახა, დედა ბარტყი რომ მიფრინავდა და დაიკნავლა: "მმმ, კარგია, რას ვხედავ აქ, ბუდეში?"*

გახსენით სურათები 3 და 4 (ისე, რომ ოთხივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი): *დედა ჩიტი დიდი ჭიით დაბრუნდა თავის შვილებთან, მაგრამ კატა ვერ დაინახა. მას უხაროდა, რომ მსუყე ჭია მიუტანა შვილებს. ამ დროს მსუნაგი კატამ დაიწყო ხეზე აძრომა რათა ბარტყი დაეჭირა. მან თათი დასტაცა ერთ-ერთ პატარა ბარტყს. მამაცმა ძაღლმა, რომელიც იქვე მიდიოდა, დაინახა, რომ ჩიტები დიდ საფრთხეში იყვნენ. მან გადაწყვიტა, შეეჩერებინა კატა და გადაერჩინა ბარტყები.*

ახსენით სურათები 5 და 6 (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი). *ძაღლმა უთხრა კატას: "დაანებე ბარტყებს თავი". შემდეგ მან დაიჭირა კატა კუდით და დაბლა ჩამოაგდო. კატამ გაუშვა ბარტყებს თათი და ძაღლი კატას გაედევნა. ძაღლს ძალიან უხაროდა, რომ ბარტყების გადარჩენა შეძლო, ხოლო კატა ისევ მშიერი იყო.*

ეს არის ამბის დასასრული.

იმის მერე რაც თქვით *"ეს არის ამბის დასასრული"* დაუსვით ამბის გააზრების კითხვარი.

შეფასების ფურცელი ბარტყების ამბისთვის

ნაწილი I: თხრობა

ა. ამბის შემადგენლობა; ბ. შემადგენლობის კომპლექსურობა; გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

ა. ამბის შემადგენლობა

		სწორი პასუხის მაგალითები[14]	ქულა
ა1.	გარემო	დროის და/ ან ადგილის მითითება. იყო და არა იყო რა/ ერთ დღეს/ დიდი ხნის წინ ტყეში/ მდელოზე/ ბაღში/ მინდორში/ ბუდეში/ ხეზე	0 1 2[15]
ეპიზოდი 1: დედა ჩიტი (ეპიზოდის პერსონაჟები: დედა ჩიტი და ბარტყები)			
ა2.	შმა, როგორც მოვლენის/ მოქმედების ინიცირება დაწყება	**ბარტყებს** შიოდათ/ უნდოდათ საჭმელი/ ტიროდნენ საჭმლისთვის/ მოითხოვეს საჭმელი **დედა ჩიტმა/ მშობელმა** და ა.შ დაინახა, რომ ბარტყებს შიოდათ/ უნდოდათ საჭმელი	0 1
ა3.	მიზანი	**დედა ჩიტს** სურდა გამოეკვება ბარტყები/ დაეჭირა/ მოეტანა/ მიეღო/ ეპოვა საჭმელი/ ჭიები იმისათვის, რომ + ზმნა (საჭმლის მოპოვება)	0 1
ა4.	მცდელობა	**დედა ჩიტმა** გაფრინდა/ წავიდა/ ეძებდა საჭმელს/ დედა ჩიტი ეცადა, რომ + ზმნა (საჭმლის მოპოვება)	0 1
ა5.	შედეგი	**დედა ჩიტმა** მიიღო/ დაიჭირა/ დაბრუნდა საჭმლით/ ჭიებით/ გამოკვება ბარტყები **ბარტყებმა** მიიღეს ჭიები/ საკვები	0 1
ა6.	შმა, როგორც რეაქცია	**დედა ჩიტი** იყო ბედნიერი/ კმაყოფილი/ ნასიამოვნები **ბარტყები** იყვნენ ბედნიერები/ კმაყოფილები/ ნასიამოვნები/ აღარ შიოდათ	0 1
ეპიზოდი 2: კატა (ეპიზოდის პერსონაჟები: კატა და ბარტყები)			

[14] თუ გაქვთ ეჭვი, ან თუ ბავშვის მიერ გაცემული პასუხი არ შეესაბამება იმ პასუხებს, რომლებიც მოცემულია შეფასების ფურცელზე, იხელმძღვანელეთ სახლმძღვანელოთი.

[15] ნული ქულა არასწორ პასუხს, ერთი ქულა სწორ პასუხს და ორი ქულა, თუ სწორად მითითებულია დრო და ადგილი.

ა7.	შმა როგორც ინიციატივა	**კატამ** დაინახა, როგორ მიფრინავდა დედა ჩიტი/ დაინახა, რომ ბარტყები მარტო დარჩნენ/ დაინახა საჭმელი **კატა** მშიერი იყო/ გაიფიქრა „გემრიელია“	0 1
ა8.	მიზანი	**კატას** უნდოდა ეჭამა/ დაეჭირა/ მოეკლა ბარტყები იმისათვის, რომ + ზმნა (ეჭამა, დაეჭირა, მიეღო, მოეკლა)	0 1
ა9.	მცდელობა	**კატა** ძვრებოდა/ ძვრება ხეზე **კატამ** სცადა დაეჭირა/ მისწვდომოდა ბარტყებს **კატა** აძვრა/ ახტა (ხეზე)	0 1
ა10.	შედეგი	**კატა** მისწვდა/ დაიჭირა ბარტყი **კატამ** თითქმის + ზმნა (დაიჭირა, მისწვდა)	0 1
ა11.	შმა როგორც რეაქცია	**კატა** იყო ბედნიერი **ბარტყი/ ბარტყები** იყო შეშინებული/ ტიროდ(ნენ)ა/ ყვიროდ(ნენ)ა ტკივილისგან	0 1
ეპიზოდი 3: ძაღლი (ეპიზოდის პერსონაჟები: ძაღლი, კატა, ბარტყები)			
ა12.	შმა როგორც ინიციატივა	**ძაღლმა** დაინახა, რომ ჩიტი საფრთხეში იყო/ კატამ დაიჭირა ბარტყი **ბარტყი/ ბარტყები** იყო/ იყვნენ საფრთხეში	0 1
ა13.	მიზანი	**ძაღლმა** გადაწყვიტა/ უნდოდა შეეჩერებინა კატა **ძაღლმა** გადაწყვიტა/ უნდოდა დახმარება/ დაცვა/ გადარჩენა ბარტყების იმისათვის, რომ + ზმნა (შეეჩერებინა, გადაერჩინა, დახმარებოდა)	0 1
ა14.	მცდელობა	**ძაღლი** ექაჩებოდა/ ექაჩება/ ჩამოაგდო კატა დაბლა/ უკბინა/ კბენს/ შეუტია/ უტევს კატას/ მოქაჩა/ ქაჩავს კატის კუდს **ძაღლმა** სცადა + ზმნა (ჩამოეგდა, ჩამოექაჩა) **ძაღლმა** ჩამოაგდო კატა დაბლა/ უკბინა/ შეუტია/ მოქაჩა კუდზე	0 1
ა15.	შედეგი	**ძაღლი** მისდევდა კატას/ შეაშინა კატა **კატამ** გაუშვა ბარტყი/ გაიქცა **ბარტყები** გადაარჩინა/ დაიხსნა	0 1
ა16.	შმა როგორც რეაქცია	**ძაღლმა** იგრძნო შვება/ ბედნიერება/ სიამაყე (ბარტყების გადარჩენის გამო) **კატა** იყო გაბრაზებული/ იმედგაცრუებული/ თავს ცუდად გრძნობდა/ გაცოფებული/ შეშინებული/ ნატკენი/ კატას კუდი სტკიოდა **ჩიტი(ები)** იყო(იყვნენ) თავისუფალი(ები)/ გახარებული(ები)/ დაცული(ები) **დედა ჩიტი** იყო გახარებული	0 1
ა17.		**ჯამური ქულა 17-მდე**	

ბ. სტრუქტურის კომპლექსურობა

მც, შ მიმდევრობების რაოდენობა	მ-ის რაოდენობა (მც ან შ-ს გარეშე)	მ, მც / მ,შ მიმდებრობის რაოდენობა	მ, მც, შ მიმდევრობის რაოდენობა
ბ1	ბ2	ბ3	ბ4

გ. შინაგანი მდგომარების აღწერა (მშა)

გ1.	შმა-ს სრული რაოდენობა მოცემული ქულებით. შმა მოიცავს: **აღქმის მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *დანახვა, მოსმენა, შეგრძნება, დაყნოსვა.* **ფსიქოლოგიური მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *მწყურვალე, მშიერი, დაღლილი, დაავადებული, ნატკენი (სტკივა)* **ცნობიერების აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ცოცხალი, გაღვიძებული, მძინარე.* **ემოციის გამომხატველი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ნაღვლიანი, ბედნიერი, გახარებული, გაბრაზებული, განერვიულებული, იმედგაცრუებული, შეშინებული, ამაყი, მამაცი, უსაფრთხო (თავის გრძნობა), ნასიამოვნები, გაოცებული.* **მენტალური მდგომარეობის გამომხატველი ზმნები,** მაგალითად: *სურვილი, ფიქრი, ცოდნა, დავიწყება, გადაწყვეტა, დაჯერაბა, განციფრება, დაგეგმვა.* **ლინგვისტური ზმნები/ თქმასთან/ თხრობასთან დაკავშირებული ზმნები,** მაგალითად: *თქმა, დაძახება, ყვირილი, გაფრთხილება, კითხვა.*

ნაწილი II: გააზრება

		სწორი პასუხების მაგალითები	არასწორი პასუხების მაგალითები	ქულა
0	მოგეწონა ამბავი?	**მოსამზადებელი კითხვა, არ ენიჭება ქულა**		
დ1.	რისთვის გაფრინდა დედა ჩიტი? *(მიუთითეთ სურათზე 1-2)* ეპიზოდი 1 მიზანი	უნდა რომ იპოვოს/ მოიტანოს საჭმელი/ ჭიაყელები ბარტყებისთვის/ (რადგან) + ზმნა (გამოკვებოს) ბარტყები ბარტყები მშივრები არიან/იყვნენ	სამსახურში წავიდა, შეეშინდა, მამას ეძებს	0 1
დ2.	როგორ გრძნობენ თავს ბარტყები? *(მიუთითეთ სურათზე 1-2)*	ცუდად/ მშივრები არიან საჭმელი უნდათ	კარგად/ ბედნიერად/ გაოცებულად/ მარტოსულად/ შეშინებულად	0 1
დ3.	*(კითხვა დ3 დასვით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბავშვმა სწორად უპასუხა შეკითხვას დ2 ახსნის გარეშე. თუ ბავშვმა სწორად უპასუხა ახსნით დ2 შეკითხვას, მაშინ დაუწერეთ ქულა ამ დ3-ში და გადადით დ4-ზე).* რატომ ფიქრობ, რომ ბარტყები თავს ცუდად გრძნობენ/ მშივრები არიან?[16]	მათ პირი აქვთ ღია/ ითხოვენ საჭმელს ითხოვენ: “ჩვენ გვინდა საჭმელი, მშივრები ვართ”. დედა საჭმლის მოსატანად წავიდა/ დაბრუნდა ჭიებით ბარტყების გამოსაკვებად ბარტყები ყოველთვის მშივრები არიან (ზოგადი დებულება)	ბედნიერები არიან/ მღერიან/ უნდათ დედასთან ერთად/ ეშინიათ კატის დანახვა/ ეშინიათ, რადგან დედა გაფრინდა	0 1
დ4.	რატომ ძვრება/ ადის კატა ხეზე? *(მიუთითეთ სურათზე 3)* (ეპიზოდი 2:)	უნდა, რომ ბარტყი დაიჭიროს/ შეჭამოს უნდა ბარტყი (რადგან) + ზმნა (მოიპოვოს, მოკლას, შეჭამოს) ბარტყი უარი ვერ თქვა ბარტყზე/ იყენებს	ბარტყებთან სათამაშოდ	0 1

[16] გამოიყენეთ იგივე შმა, რაც ბავშვებმა უპასუხეს დ2-ის შემთხვევაში.

		შესაძლებლობას როცა დედა წასულია კატებს უყვართ ბარტყის დაჭერა/ ჭამა (ზოგადი დებულება)			
დ5.	როგორ გრძნობს თავს კატა? *(მიუთითე ნახატზე 5-6)*	ცუდად / (ისევ) შიათ / გაბრაზებული/ გაცოფებულები/ სევდიანად/ შეშინებულად/ გულნატკენი/ სულელურად/ იმედგაცრუებულად	კარგად/ ბედნიერად/ მხიარულად/ დარბის	0	1
დ6.	*(არ დასვათ დ6 შეკითხვა, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვას დ5 ახსნის გარეშე. თუ ახსნით პასუხობს, მიანიჭეთ ქულა დ6 კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ7.)*რატომ ფიქრობ, რომ კატა თავს ცუდად/ მშიერად/შეშინებულად გრძნობს?[17]	ვერ დაიჭირა ბარტყები/ ვერ მიაღწია წარმატებას/ შეეშინდა ძაღლის/ ძარლი თავს ესხმის/ კბენს/ მისდევს/ ექაჩება/ კატის კუდს თუ დ5 კითხვის პასუხია "ცუდი/ გაბრაზებული", მაშინ დ6 კითხვის პასუხი შეიძება იყოს: ჯერკიდე შია.	ბედნიერად/ მხიარულად/ არ ვიცი ძაღლმა აიღო კატის საჭმელი/ ძაღლს უნდა კატის ჭამა/ არ ვიცი	0	1
დ7.	რატომ ქაჩავს ძაღლი კატას კუდზე? *(მიუთითეთ სურათზე 5)* (ეპიზოდი 3: მიზანი)	გადაწყვიტა/ უნდა დაეხმაროს ჩიტებს/ დაიცვას ჩიტები გადაწყვიტა/ უნდა შეაჩეროს კატა/ რომ კატამ გაუშვას ხელი ჩიტს (რადგან) + ზმნა (დაეხმაროს, გადაარჩინოს, დაიცვას) ისე, რომ ჩიტები არ იქნებიან შეჭმული/ მოკლული/ დაშავებული	უნდა ჩიტი თვითონ შეჭამოს/ უნდა კატის შეჭმა/ უნდა თამაში კატასთან. ძაღლებს სძულთ/ არ უყვართ კატები (ზოგადი პასუხი)	0	1
დ8.	წარმოიდგინე, რომ ძაღლი ხედავს ჩიტებს. როგორ გრძნობს თავს ძაღლი ამ დროს ? *(მიუთითეთ სურათზე 6)*	კარგად/ ბედნიერად/ შვებით/ კმაყოფილად/ ამაყად/ სასარგებლოდ მცველად/ გმირად/ მოსწონს რომ იცავს მათ	ცუდად/ გაბრაზებულად/ სევდიანად/ მშიერად. „მე უნდა დავიჭირო კატა"	0	1

[17] გამოიყენეთ იგივე შმა, რაც ბავშვებმა უპასუხეს დ5-ის შემთხვევაში.

დ9.	*(დასვით შეკითხვა დ9, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს შეკითხვას დ8 ახსნის გარეშე. თუ პასუხი შეკითხვაზე დ8, მიანიჭეთ ქულა შეკითხვაში დ9 და გადადით შეკითხვაზე დ10.)* რატომ ფიქრობ, რომ ძაღლი თავს კარგად/ კმაყოფილად/ ბედნიერად გრძნობს?[18]	შეაჩერა კატა/ გააქცია კატა იქიდან გადაარჩინა ჩიტები/ დაეხმარა ჩიტებს ხედავს რომ ჩიტები არიან დაცულები/ გახარებულები/ ხელუხლებლები ახლა კატა ვეღარ დაბრუნდება	ის იღიმის/ თვითონ უნდა ბარტყების ჭამა/ გაუბრაზდა კატას	0	1
დ10.	ვინ უფრო მოსწონს დედა ჩიტს, კატა თუ ძაღლი? რატომ?	ძაღლი - ერთ მიზეზს მაინც ასახელებს (გადაარჩინა ბარტყები/ დაეხმარა ბარტყებს/ დაეხმარა კატის მოშორებაში/ იყო კეთილი ბარტყების მიმართ)	კატა/ არ ვიცი/ სხვა შეუსაბამო პასუხი	0	1
დ11.			**ჯამური ქულა 10-მდე**		

[18] გამოიყენეთ იგივე შმა, რომელზეც ბავშვებმა უპასუხეს დ8-ის შემთხვევაში.

პროტოკოლი თიკნები

თხრობა/ სხვისი ნაამბობის გადმოცემა / ამბის აგება

ბავშვის სახელი, გვარი: ______________________

ბავშვის დაბადების თარიღი: ______________________

ცდის თარიღი: ______________________

ასაკი ცდის მომენტისთვის (თვეებში): ______________________

სქესი: ______________________

ექსპერიმენტატორის სახელი, გვარი: ______________________

მეორე ენის (L2) ფლობის პერიოდი (თვეებში): ______________________

საბავშვო ბაღში შესვლის თარიღი: ______________________

საბავშვო ბაღის სახელი: ______________________

დარწმუნდით, რომ ყველა კონვერტი სურათების სერიებით მოთავსებულია მაგიდაზე ცდის დაწყებამდე. მოამზადეთ აუდიო ჩამწერი და დაიწყეთ ჩაწერა მოსამზადებელ ფაზამდე.

მოსამზადებელი ფაზა

დაუსვით ბავშვს მსგავსი კითხვები: ვინაა შენი საუკეთესო მეგობარი? რისი ყურება გიყვარს ტელევიზორში? მოგწონს ამბების მოყოლა? გიყვარს ამბების მოსმენა?

ინსტრუქციები

ინსტრუქციები თხრობისათვის

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მიამბო ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ?*

გახსენით 1-ელი და მე-2 სურათები (რომლებსაც ხედავს მხოლოდ ბავშვი). უთხარით ბავშვს: *მე მინდა, რომ მიამბო (მოყვე) ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე, რომ მიამბო საუკეთესო ამბავი, რომელიც შენ შეგიძლია.* დაშვებულია მინიშნება, თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: *„მომიყევი ამბავს"* (მიუთითე სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს 1-ლი და მე-2 სურათის შესახებ თხრობას, გახსენი შემდეგი (ისე, რომ ყველა სურათი პირველიდან მეოთხემდე იყოს ბავშვისთვის ხილული/ აღქმადი). გაიმეორე ეს პროცესი ამბის/ თხრობის დასრულებამდე. ნებადართულია მინიშნება თუ ბავშვი ჩუმდება ამბის თხრობის დროს: *„დაამატებ კიდევ რამეს?" ''გააგრძელე", „მითხარი უფრო მეტი", „შეხედე, კიდევ რა არის ამ ამბავში/ ან რას დაამატებდი".* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის მოყოლა, სკითხე: *„მითხარი, როდესაც დაასრულებ".*

როდესაც ბავშვი დაასრულებს, შეაქეთ და შემდეგ დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

სხვისი ნაამბობის გადმოცემის ინსტრუქციები

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე, აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. მინდა აირჩიო ერთ-ერთი და მერე მიამბო ეს ამბავი.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი ხედავდეს. *ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. მზად ხარ? მე მინდა გიამბო ამბავი და შემდეგ შენ შეგიძლია ის მე გამიმეორო.* (არჩეულ ამბავზე უთხარი, რომ: *მე ვაპირებ გიამბო ამბავი და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.* მოუყევი ბავშვს ამბავი და შემდეგ დაუსვი ამბის გაგების კითხვები).

გახსენით სურათები 1 და 2 (რომელსაც ხედავს მარტო ბავშვი/ მიუთითეთ პირველ სურათზე) და *დაიწყეთ ამბის თხრობა. ერთ დღეს დედა თხამ დაინახა, რომ თიკანი წყალში ჩავარდნილიყო (ჩავარდა) და შეშინებული იყო. გადახტა წყალში, რათა თიკანი გადაერჩინა. მშიერმა მელიამ დაინახა, რომ დედა თხა წყალში იყო და დაიღრინა: "მმ, კარგია, რას ვხედავ ნაპირზე?"*

გახსენით სურათები 3 და 4 (ისე, რომ ოთხივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) და გააგრძელეთ ამბის თხრობა: *დედა თხამ ამოიყვანა თიკანი წყლიდან, თუმცა მელა არ დაუნახავს. მას უხაროდა, რომ მისი შვილი არ დაეხრჩო. ამასობაში მსუნაგი მელა გადახდა წინ, მეორე თიკანი რომ დაეჭირა. მან მიიტაცა თიკანი. მამაცმა ჩიტმა, რომელიც იქვე დაფრინავდა დაინახა, რომ თიკანი დიდ გასაჭირში იყო. გადაწყვიტა მელიას შეჩერება და თიკნის გადარჩენა.*

გახსენით სურათები 5 და 6 (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი) *და გააგრძელეთ ამბის თხრობა. ჩიტმა უთხრა მელიას "შეეშვი თიკანს". შემდეგ ის დაბლა დაფრინდა და მელიას კუდზე უკბინა. მელიამ თიკანი გაუშვა, ჩიტმა გააგდო მელია. ჩიტს ძალიან უხაროდა, რომ თიკნის გადარჩენა შეძლო და მელია ისევ მშიერი იყო. ეს არის ამბის დასასრული.*

გახსენით სურათები ისე, რომ ბავშვი მხოლოდ ხედავდეს 1-ლ და მე-2 სურათს. უთხარი ბავშვს: *ახლა მე მინდა, რომ შენ მიამბო ამბავი. შეხედე სურათებს და ეცადე მიამბო საუკეთესო ამბავი რაც შეგიძლია.* ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი თავს იკავებს დაწყებისგან: *„მომიყევი ამბავი"* (მიუთითით სურათზე). როცა ბავშვი დაასრულებს თხრობას პირველი ორი სურათის შესახებ გახსენით შემდეგი (ისე, რომ სურათები 1-დან 4-მდე იყოს ბავშვისთვის ხილვადი). გაიმეორეთ პროცესი სანამ ამბავი არ დასრულდება. ნებადართულია მითითება თუ ბავშვი გაჩუმდება თხრობის პროცესში: *"კიდევ რაიმე?" „გააგრძელე", „ მომიყევი უფრო მეტი", „რას ხედავ კიდე ამ ამბავში".* თუ ბავშვი შეწყვეტს საუბარს მითითების გარეშე, რომ მან დაასრულა ამბის მოყოლა კითხე: *„მითხარი როდესაც დაასრულებ".*

როცა იტყვით *და ეს არის ამბის დასასრული* დაუსვით ამბის გაგების კითხვები.

არჩეული ამბის გაგების ინსტრუქცია

მოთავსდით ბავშვის პირისპირ და უთხარით: *შეხედე აქ არის სამი კონვერტი. თითოეულ კონვერტში არის სხვადასხვა ამბავი. აირჩიე ერთ-ერთი და მერე მე გიამბობ ამბავს.* გაშალეთ სურათები ისე, რომ მთლიან მიმდევრობას მხოლოდ ბავშვი

ხედავდეს. ჯერ შეხედე მთლიან ამბავს. *მზად ხარ? მე გიამბობ ამბავს და შემდეგ დაგისვამ რამდენიმე შეკითხვას.*

გახსენით სურათები 1 და 2 (მიუთითეთ პირველ სურათზე): *ერთ დღეს დედა თხამ დაინახა, რომ თიკანი წყალში ჩავარდნილიყო და ის შეშინებული იყო. დედა თხა გადახტა წყალში, რათა თიკანი გადაერჩინა. მშიერმა მელიამ დაინახა, რომ დედა თხა წყალში იყო და დაიღრინა: "მმმ, კარგია, რას ვხედავ ნაპირზე?"*

გახსენით სურათები 3 და 4 (ისე, რომ ოთხივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი): *დედა თხამ ამოიყვანა თიკანი წყლიდან, თუმცა მელა არ დაუნახავს. მას უხაროდა, რომ მისი შვილი არ დაიხრჩო. ამასობაში მშუნაგი მელა გადახტა წინ, რადგან მას მეორე თიკანის დაჭერა უნდოდა. მან დაიჭირა თიკანი. მამაცმა ჩიტმა, რომელიც იქვე დაფრინავდა, დაინახა, რომ თიკანი დიდ გასაჭირში იყო. მან გადაწყვიტა მელიას შეჩერება და თიკნის გადარჩენა.*

გახსენით სურათები 5 და 6 (ისე, რომ ექვსივე სურათის დანახვა იყოს შესაძლებელი): *ჩიტმა უთხრა მელიას "დაანებე თიკანს თავი". შემდეგ ის დაბლა დაფრინდა და მელიას კუდზე უკბინა. მელიამ თიკანი გაუშვა, ჩიტმა გააგდო მელია. ჩიტს ძალიან უხაროდა, რომ თიკნის გადარჩენა შეძლო და მელია ისევ მშიერი იყო.*

ეს არის ამბის დასასრული.

იმის მერე რაც თქვით *"ეს არის ამბის დასასრული"* დაუსვით ამბის გააზრების კითხვარი.

შეფასების ფურცელი თიკნების ამბისთვის

ნაწილი I: თხრობა

ა. ამბის შემადგენლობა; ბ. შემადგენლობის კომპლექსურობა; გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

ა. ამბის შემადგენლობა

		სწორი პასუხების მაგალითები[19]	ქულა
ა1.	აღწერა	დროისა და/ ან ადგილის მითითება, მაგალითად, იყო და არა იყო რა/ ერთ დღეს. დიდი ხნის წინ ტბასთან/ ტბაზე. მდინარის სანაპიროსთან/ წყალთან/ ნაპირთან/ მდელოზე	0 1 2[20]
პირველი ეპიზოდი: დედა თიკანი (ეპიზოდის პერსონაჟები: თიკანი და დედა თხა)			
ა2.	შმა, როგორც ღონისძიების წამომწყები	**თიკანი** იყო შეშინებული/ საფრთხეში/ სჭირდებოდა დახმარება/ (დახმარებისათვის ბღაოდა) დედამისს ეძახდა **დედა თხამ, მშობელმა** დაინახა, რომ თიკანი შეშინებული/ საფრთხეში იყო/ იხრჩობოდა/ ვერ ცურავდა **დედა თხა, მშობელი** ნერვიულობდა თიკანზე, რომელიც წყალში იყო	0 1
ა3.	მიზანი	**დედა თხას** უნდოდა დახმარებოდა შვილს/ გადაერჩინა/ წყალიდან გამოეყვანა (იმიტომ, რომ) + ზმნა (გადაერჩინა, დახმარბოდა …) თიკანს	0 1
ა4.	მცდელობა	**დედა თხა** წყალში გადახტა, **დედა თხა** ეხმარებოდა. **დედა თხა** ეცადა + ზმნა (დახმარებოდა, მისწოლოდა …)	0 1
ა5.	შედეგი	**დედა თხამ** შვილი წყლიდან ამოიყვანა/ გადაარჩინა/ დაეხმარა თავის შვილს/ **თიკანი** გადარჩა/ წყლიდან ამოყვანილია	0 1
ა6.	შმა, როგორც რეაქცია	**დედა თხა** იყო ბედნიერი/ დამშვიდებული. **თიკანი** იყო გახარებული/ ბედნიერი/ დამშვიდებული/ აღარ იყო შეშინებული	0 1

[19] თუ გაქვთ ეჭვი, ან თუ ბავშვის მიერ გაცემული პასუხი არ შეესაბამება იმ პასუხებს, რომლებიც მოცემულია შეფასების ფურცელზე, მიმართეთ სახელმძღვანელოს.

[20] ნული ქულა არასწორი პასუხს, ერთი ქულა სწორ პასუხს და ორი ქულა, თუ სწორად მითითებულია დრო და ადგილი.

მეორე ეპიზოდი: მელია (ეპიზოდისპერსონაჟი: მელია და თიკანი)			
ა7.	შმა, როგორც ღონისძიების წამომწყები	**მელიამ** დაინახა, რომ დედა თხა სხვაგან იყურებოდა/ დაინახა, რომ თიკანი მარტო იყო/ დაინახა, რომ ახლოს იყო საკვები. **მელია** იყო მშიერი/ იფიქრა: "გემრიელია"	0 1
ა8.	მიზანი	**მელიას** უნდოდა თიკნის დაჭერა/ შეჭმა/ მოკვლა (იმიტომ რომ) + ზმნა (შეჭმა, დაჭერა, მოკვლა)	0 1
ა9.	მცდელობა	**მელია** თიკნისკენ გადახტა/ თიკანს მიახტა **მელია** ეცადა მისწვდომოდა/ დაეჭირა თიკანი	0 1
ა10.	შედეგი	მელიამ დაიჭირა თიკანი მელიამ თითქმის + ზმნა (დაიჭირა)	0 1
ა11.	შმა, როგორც რეაქცია	**მელია** იყო გახარებული/ კმაყოფილი **თიკანი** იყო შეშინებული/ ტიროდა/ ბღაოდა ტკივილისგან	0 1
მესამე ეპიზოდი: ჩიტი (ეპიზოდის პერსონაჟები: ჩიტი, მელია და თიკანი)			
ა12.	შმა, როგორც ღონისძიების წამომწყები	**<ჩიტმა, ყვავმა ა.შ.>** დაინახა/ შეამჩნია, რომ **თიკანი** საფრთხეში იყო/ დაინახა, რომ მელიამ თიკანი დაიჭირა	0 1
ა13.	მიზანი	**ჩიტმა** გადაწყვიტა/ უნდოდა მელიის შეჩერება **ჩიტმა** გადაწყვიტა/ უნდოდა თიკანს დახმარებოდა/ გადაერჩინა (იმიტომ რომ) + ზმნა (გადარჩენა/ დახმარება/ შეჩერება)	0 1
ა14.	მცდელობა	**ჩიტი** კბენდა/ კბენს მელას/ ექაჩება კუდზე **ჩიტი** კბენდა/ კბენს/ ექაჩება კუდზე/ შეუტია მელას ჩიტმა სცადა ზმნა + (მელას მოშორება)	0 1
ა15.	შედეგი	**ჩიტმა** შეაშინა მელია **მელიამ** თიკანს დაანება თავი/ გაიქცა **თიკანი** გადარჩენილი გახდა	0 1
ა16.	შმა, როგორც რეაქცია	**ჩიტი** იყო/ გახარებული/ ამაყი (იმიტომ, რომ თიკანი გადაარჩინა) **მელია** იყო გაბრაზებული/ იმედგაცრუებული/ ცუდად/ გამწარებული/ შეშინებული/ ტკივილში/ მელიას კუდი სტკიოდა. **თიკანი**/ თიკნები იყო/ იყვნენ გახარებულ(ებ)ი/ დამშვიდებულ(ებ)ი/ უსაფრთხოდ **დედა თხა** იყო გახარებული/ დამშვიდებული.	0 1
ა17.		**ჯამური ქულა 17-მდე**	

ბ. სტრუქტურის კომპლექსურობა

მც, შ მიმდევრობების რაოდენობა	მ-ის რაოდენობა (მც ან შ-ს გარეშე)	მ, მც/ მ, შ მიმდებრობის რაოდენობა	მ, მც, შ მიმდევრობის რაოდენობა
ბ1	ბ2	ბ3	ბ4

გ. შინაგანი მდგომარეობის აღწერა (შმა)

გ1.	შმა-ს სრული რაოდენობა მოცემული ქულებით. შმა მოიცავს: **აღქმის მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *დანახვა, მოსმენა, შეგრძნება, დაყნოსვა.* **ფსიქოლოგიური მდგომარეობის აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *მწყურვალე, მშიერი, დაღლილი, დაავადებული, ნატკენი (სტკივა)* **ცნობიერების აღმნიშვნელი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ცოცხალი, გაღვიძებული, მძინარე.* **ემოციის გამომხატველი ტერმინები/ ლექსიკა,** მაგალითად: *ნაღვლიანი, ბედნიერი, გახარებული, გაბრაზებული, განერვიულებული, იმედგაცრუებული, შეშინებული, ამაყი, მამაცი, უსაფრთხო (თავის გრძნობა), ნასიამოვნები, გაოცებული.* **მენტალური მდგომარეობის გამომხატველი ზმნები,** მაგალითად: *სურვილი, ფიქრი, ცოდნა, დავიწყება, გადაწყვეტა, დაჯერაბა, განციფრება, დაგეგმვა.* **ლინგვისტური ზმნები/ თქმასთან/ თხრობასთან დაკავშირებული ზმნები,** მაგალითად: *თქმა, დაძახება, ყვირილი, გაფრთხილება, კითხვა.*

ნაწილი II: გააზრება

		სწორი პასუხების მაგალითები	არასწორი პასუხების მაგალითები	ქულა
0	მოგეწონა ამბავი?	**მოსამზადებელი კითხვა, ქულა არ იწერება**		
დ1.	რატომ იყო დედა თხა წყალში? *(აჩვენეთ 1-2 სურათი)* (ეპიზოდი 1: მიზანი/ შმა, როგორც ინიციატორი)	უნდოდა გადაერჩინა თიკანი/ დახმარებოდა თიკანს (იმისთვის, რომ) + ზმნა (დახმარებოდა/ გადაერჩინა) თიკანი ნერვიულობდა თიკანი ითხოვდა დახმარებას/ საფრთხეში იყო/ თიკანს ეშინოდა	ცურავს/ თამაშობს/ უნდა დაიბანოს/ უნდა თიკანს დაბანოს/ უნდა გაგრილდეს/ უნდა რომ დალიოს წყალი	0 1
დ2.	როგორ გრძნობს თიკანი თავს? *(მიუთითე სცენაზე, სადაც თიკანი წყალშია, პირველი სურათი)* (შმა, როგორც ინიციატორი)	ცუდად/ შეშინებულად/ საფრთხეშია/ საშინლად/ უნდა, რომ გადაარჩინონ	კარგად/ ბედნიერად/ თამაშობს/ იყინება/ თავს სუფთად გრძნობს/ სცივა/ შია / სწყურია/ ჭუჭყიანია/ სუფთაა/ სულელია	0 1
დ3.	*(დასვით შეკითხვა დ3, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს კითხვას დ2 ახსნის გარეშე. თუ დ2 პასუხს მოჰყვა სწორი ახსნა, მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ4).* რატომ ფიქრობ, რომ თიკანი თავს გრძნობს ცუდად, შეშინებულად და საფრთხეში და ა.შ.?[21]	თიკანი ჩავარდა წყალში/ ვერ ახერხებს წყლიდან ამოსვლას/ იხრჩობა/ არ შეუძლია ცურვა, ბღავის/ ყვირის: “დამეხმარეთ, ვიძირები!” პატარებს არ შეუძლიათ ცურვა (ზოგადი პასუხი)	რადგან თიკანს შია/ სწყურია/ ცურავს/ წყალში თამაშობს/ არ ჰქონდა უფლება იქ დამდგარიყო	0 1
დ4.	რატომ გადახტა(ახტა) მელია? *(მიუთითეთ მესამე სურათზე)* (მეორე ეპოზიდი: მიზანი)	უნდა დაიჭიროს/ შეჭამოს/ მოკლას თიკანი. უნდა თიკანი (რადგან) + ზმნა (დაიჭიროს, მოკლას …) თიკანი უარი ვერ თქვა თიკანზე/ იყენებს შანსს, როცა დედა თხა არ უყურებს თიკანს/	უნდა თიკანთან თამაში	0 1

[21] გამოიყენეთ იგივე შმა, რაც ბავშვებმა უპასუხეს შემთხვევაში დ2.

		როცა ის შორსაა. მელიებს უყვართ თიკნების ჭამა (ზოგადი პასუხი)		
დ5.	როგორ გრძნობს მელია თავს? *(მიუთითე მეხუთე და მეექვსე სურათებზე)*	ცუდად/ ჯერაც შია/ გაბრაზებულად/ გაშმაგებულად/ დამწუხრებულად/ შეშინებულად/ სტკივა/ მოტყუებულად/ იმედგაცრუებულად	კარგად/ კმაყოფილად/ ბედნიერად/ მირბის	0 1
დ6.	*(დასვით შეკითხვა დ6, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს დ5-ის ახსნის გარეშე. თუ დ5 კითხვას მოჰყვა სწორი პასუხი მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ7)*. რატომ ფიქრობთ, რომ მელია თავს გრძნობს ცუდად/ შეშინებულად/ დამშეულად/ იმედგაცრუებულად?[22]	ვერ დაიჭირა თიკანი/ ვერ მიაღწია წარმატებას მელია შეშინებულია ჩიტის ჩიტი მას თავს ესხმის/ თავს დაესხა/ კბენს/ უკბინა მეილას კუდზე სდევნის მელიას თუ პასუხი დ5-ზე არის: “ცუდი/ გაბრაზებული”, მაშინ პასუხი დ6-ზე შეიძლება იყოს: “არის ჯერ კიდევ მშიერი”	მელია მირბის/ ასე გამოიყურება ჩიტმა დაინახა, რომ თიკანი საფრთხეში იყო ჩიტმა მელიას საკვები წაართვა ჩიტს უნდა მელიის შეჭმა არ ვიცი	0 1
დ7.	რატომ კბენს ჩიტი მელიას კუდზე? *(მიუთითეთ მეხუთე სურათზე)* (მესამე ეპიზოდი: მიზანი)	გადაწყვიტა/ უნდა, რომ დაეხმაროს/ გადაარჩინოს/ დაიცვას თიკანი. გადაწყვიტა/ უნდა, რომ მელია შეაჩეროს/ უნდა, რომ მელიამ თიკანს თავი დაანებოს (რათა) + ზმნა (დაეხმაროს/ გადაარჩინოს …) იმიტომ, რომ თიკანი არ შეჭამოს მელიამ/ რომ არ დაშავდეს თიკანი/ რომ არ მოკვდეს თიკანი	უნდა რომ ბეკეკა თვითონ შეჭამოს. უნდა მელიის შეჭმა. უნდა მელიასთან თამაში. ჩიტებს არ მოწონთ/ ვერ იტანენ მელიებს (ზოგადი პასუხი)	0 1
დ8.	წარმოიდგინე, რომ ჩიტი ხედავს თხებს. რას გრძნობს ჩიტი? *(მიუთითე მე-6 სურათზე)* (შმა როგორც რეაქცია)	კარგადაა/ მშვენივრადაა/ გახარებულია/ დამშვიდებულია/ კმაყოფილია/ ამაყია/ სასარგებლოა/ როგორც გმირი/ გადამრჩენი. მოსწონს, რომ თხებს დაეხმარა.	ცუდადაა/ ნაღვლიანადაა/ გაბრაზებულია/ გააფთრებულია/ მშიერია,“ მე უნდა დავიჭირო მელიაო”, ამბობს	0 1
დ9.	*(დასვით შეკითხვა დ9, თუ ბავშვი სწორად პასუხობს დ8-ის ახსნის*	შეაჩერა მელია/ მელია იქიდან გაათრია/ ათრევს.	ის იღიმის. ვერ დაიჭირა მელია.	0 1

[22] გამოიყენეთ იგივე შმა რაც ბავშვებმა უპასუხეს შემთხვევაში დ5.

	გარეშე. თუ დ8 კითხვას მოჰყვა სწორი პასუხი, მიანიჭეთ ქულა ამ კითხვაში და გადადით კითხვაზე დ10). რატომ გგონია, რომ ჩიტი თავს კარგად/ მშვენივრად/ გახარებულად და ა.შ. გრძნობს[23]	დაეხმარა/ გადაარჩინა თიკანი იმიტომ, რომ თხები არიან უსაფრთხოდ/ გახარებულები. ახლა მელია აღარ დაბრუნდება	უნდა თიკნის შეჭმა. თხა არის გაბრაზებული მელიაზე	
დ10.	რა უყვარს დედა თხას ყველაზე ძალიან, მელია თუ ჩიტი?	ჩიტი - მოიყვანე ერთი მიზეზი მაინც (ის დაეხმარა თიკანს/ გადაარჩინა თიკანი/ გააქცია მელია, იყო კეთილი თხების მიმართ)	მელია/ არ ვიცი/ ან სხვა შეუსაბამო პასუხი	0 1
დ11.		**ჯამური ქულა 10-მდე**		

[23] გამოიყენეთ იგივე შმა, რაც ბავშვებმა უპასუხეს შემთხვევაში დ8.

წინაპირობის კითხვები

1. ბავშვის სახელი, გვარი ____

2. დაბადების თარიღი ____

3. დადის თუ არა ბავშვი საბავშვო ბაღში / დღის ცენტრში / სკოლაში?

○ დიახ, ბაღში

○ _____________ (რომელი თვიდან/ წლიდან)

○ არა

○ თუ დიახ, რა ტიპის ბაღში?

○ ორენოვანში

○ ერთენოვანში L1= ბავშვის მშობლიურ ენაზე

○ ერთენოვანში L2 = ბავშვი მეორე ენა

○ სხვა ვარიანტი _________________

○ დიახ, სკოლაში

○ _____________ (რომელი თვიდან/ წლიდან)

○ არა

○ თუ დიახ, რა ტიპის სკოლაში?

○ ორენოვანში

○ ერთენოვანში L1= ბავშვის მშობლიურ ენაზე

○ ერთნოვანში L2 = ბავშვი მეორე ენა

○ სხვა ვარიანტი __________________________

4. რომელ ქვეყანაში დაიბადა ბავშვი?

○ L1 მშობლიური ენის ქვეყანაში, რომელიცაა _______________

L2 მეორე ენის ქვეყანაში, რომელიცაა ___________

სხვა ქვეყანაში, რომელიცაა ____________

5. რა პერიოდიდან ცხოვრობს ბავშვი მეორე ენის ქვეყანაში L2? ______ (წელი, თვე)

6. მერამდენე მშობიარობაა

○ 1 ○ 2 ○ 3 ○ სხვა (ჩაწერეთ რიცხვი) _____

7. რა ხნის იყო ბავშვი როცა პირველი სიტყვები თქვა?

____ წლის ____ თვის

8. გაქვთ თუ არა რაიმე წუხილი ბავშვის მეტყველებასთან დაკავშირებით?

○ არა ○ დიახ (კონკრეტულად, რატომ) ________________________

9. აქვს თუ არა ვინმეს თქვენს ოჯახში მეტყველებასთან დაკავშირებული სირთულეები?

არა დიახ (კონკრეტულად, ვის, მაგ.: დედას, მამას, დედმამიშვილს) ______________________________

10. ჰქონია თუ არა თქვენს ბავშვს ოდესმე სმენასთან დაკავშირებული სირთულეები?

- სმენის დაქვეითება
  - არა
  - დიახ
- ხშირი ყურის ინფექციები
  - არა
  - დიახ (დააზუსტეთ, რამდენი) ________
- სასმენი მილების დაზიანება

11. თქვენი აზრით, აქვს თქვენს ბავშვს სმენის პრობლემები?

○ არა ○ კი

12. ინფორმაცია მშობლებზე

	დააკონკრეტეთ მშობლიური ენა (L1)	დააკონკრეტეთ მეორე ენა (L2)	დააკონკრეტეთ სხვა ენები, რომლებზეც ლაპარაკობს	რამდენი ხანია, რაც ცხოვრობთ ამჟამინდელ ქვეყანაში	განათლება	დასაქმება
დედა / მშობელი 1						
მამა/ მშობელი 2						

13. რა ენაზე ესაუბრებით ბავშვს?

დედა

- მშობლიურ ენაზე (L1)
- მეორე ენაზე (L2)
- ორივე ენაზე
- სხვა ენაზე (დააზუსტეთ)___

მამა

- მშობლიურ ენაზე (L1)
- მეორე ენაზე (L2)
- ორივე ენაზე
- სხვა ენაზე (დააზუსტეთ)_____

14. რა ენებზე საუბრობს ახლა თქვენი ბავშვი?

- L1, მშობლიურზე, რომელიცაა: ____________________
- L2, მეორე ენაზე, რომელიცაა: ____________________
- სხვა ენაზე, რომელიცაა: ________________________

15. რა ენები ესმის თქვენს ბავშვს?

- L1, მშობლიური ______________
- L2, მეორე ენა ______________
- სხვა ენა, რომელიცაა: ______________

16. რა ასაკში ჰქონდა პირველი შეხება ბავშვს მეორე ენასთან? L2

- დაბადებიდან
- 1 წლამდე
- 2 წლამდე
- 3 წლამდე
- 5 წლამდე
- 6 სხვა ასაკი _______

17. აქვს თუ არა ბავშვს შეხება მეორე ენასთან L2

- საბავშვო ბაღში ან სკოლაში
- მეგობრებთან
- დასთან/ ძმასთან/ მშობლებთან/ სხვა ნათესავებთან
- ტელევიზორი/ კომპიუტერი/ წიგნები

სხვა ______________________________

18. შეაფასეთ, პროცენტულად რამდენად აქვს ბავშვს მეორე ენასთან? (ყოველდღიურ აქტივობებში)	მშობლიური ენა (L1)	მეორე ენა (L2)	სხვა ენები
	○ 25% ○ 50% ○ 75% ○ 100%	○ 25% ○ 50% ○ 75% ○ 100%	○ 25% ○ 50% ○ 75% ○ 100%

19. გთხოვთ, მონიშნოთ შესაბამისი გრაფა თქვენი ბავშვის უნარების შესაფასებლად	ძალიან კარგად	საკმაოდ კარგად	საკმაოდ ცუდად	ძალიან ცუდად
რამდენად კარგად ესმის თქვენს შვილს მშობლიური ენა (L1)				
რამდენად კარგად ესმის თქვენს შვილს მეორე ენა (L2)				
რამდენად კარგად ლაპარაკობს თქვენი შვილი მშობლიურ ენაზე (L1)				
რამდენად კარგად ლაპარაკობს თქვენი შვილი მეორე ენაზე (L2)				

20. თქვენი აზრით, რომელ ენაზე საუბრობს ბავშვი უკეთ?

- ○ მშობლიური L1
- ○ მეორე ენა L2
- ○ სხვა ენა (დააზუსტეთ) ___________

21. თქვენი აზრით, ანიჭებს თუ არა თქვენი ბავშვი რომელიმე ენას უპირატესობას?

- ○ არა
- ○ დიახ, თუ დიახ, რომელს? ______________________

22. გთხოვთ, აღწერეთ მოცემული აქტივობების სიხშირე თქვენს ბავშვთან მიმართებით ბოლო თვის მანძილზე	მშობლიური ენა (L1)				მეორე ენა (L2)			
	არასოდეს	თვეში ორჯერ	კვირაში ერთხელ ან ორჯერ	თითქმის ყოველდღე	არასოდეს	თვეში ორჯერ	კვირაში ერთ-ორჯერ	კვირაში ერთ-ორჯერ
ამბების თხრობა								
წიგნების კითხვა								
სიმღერების მოსმენა/ სიმღერა								
ტელევიზორის ყურება/ კომპიუტერული თამაშები								

ამბების სცენარები

მოცემული ამბების სცენარები წარმოადგენს სტიმულებს ამბის აგებისათვის/ სხვისი ნაამბობის გადმოცემისათვის. სცენარები პარალელიზებულია მაკრო და მიკროსტრუქტურებისთვის და შეიძლება გამოყენებული იქნეს სახელმძღვანელო კოდირებისა და ანალიზისთვის.

ამბის სტრუქტურის კომპონენტებისა და შინაგანი მდგომარეობის აღნიშვნების მარკირებისთვის სცენარები მოცემულია შემდეგი გზით:
მიზანი მცდელობა შედეგი *შინაგანი მდგომარეობის აღწერა*

ბარტყები (სიტყვათა ჯამური რაოდენობა 121)

სურათები 1/ 2: ერთ დღეს დედა ჩიტმა ნახა, რომ თავისი ბარტყები *მშივრები* იყვნენ. გაფრინდა იმიტომ, რომ ბარტყებისთვის (მათთვის) საჭმლის პოვნა უნდოდა. *მშიერმა* კატამ *დაინახა*, დედა ბარტყი მიფრინავდა და დაიკნავლა: “მმმ, კარგია, რას ვხედავ აქ, ბუდეში?".

სურათები 3/ 4: დედა ჩიტი დიდი ჭიით დაბრუნდა თავისი შვილებთან, მაგრამ კატა ვერ *დაინახა*, მას *უხაროდა*, რომ მსუყე ჭია მიუტანა შვილებს. ამ დროს (ამასობაში) *მსუნაგი* კატა ხეზე აძვრა იმიტომ, რომ ბარტყის დაჭერა უნდოდა (რათა ბარტყი დაეჭირა). მან თათი დასტაცა ერთ-ერთ ბარტყს. *გულადმა* ძაღლმა, რომელიც იქვე მიდიოდა (მისეირნობდა) *დაინახა*, რომ ჩიტები დიდ გასაჭირში (საფრთხეში) იყვნენ. გადაწყვიტა, შეეჩერებინა კატა და გადაერჩინა ბარტყები.

სურათები 5/ 6: ძაღლმა *უთხრა* კატას: “შეეშვი ბარტყებს”. შემდეგ მან დაიჭირა კატა კუდით და დაბლა ჩამოაგდო. კატამ გაუშვა ბარტყები და ძაღლმა კატა გააგდო. ძაღლს ძალიან *უხაროდა*, რომ ბარტყების გადარჩენა შეძლო, ხოლო კატა ისევ *მშიერი* იყო.

თიკნები (სიტყვათა ჯამური რაოდენობა: 111)

სურათები 1/ 2: ერთ დღეს დედა თხამ *დაინახა*, რომ თიკანი წყალში ჩავარდნილიყო (ჩავარდა) და *შეშინებული* იყო. გადახტა წყალში, რათა უნდოდა თიკანი გადაერჩინა. *მშიერმა* მელიამ დაინახა, რომ დედა თხა წყალში იყო და დაიღრინა: “მმმ, კარგია, რას ვხედავ ნაპირზე?”.

სურათები 3/ 4: დედა თხამ ამოიყვანა თიკანი წყლიდან, თუმცა მელა არ *დაუნახავს*. მას *უხაროდა*, რომ მისი შვილი არ დაეხრჩო. ამასობაში მსუნაგი მელა გადახტა წინ, რადგან უნდოდა მეორე თიკანი დაეჭირა. მან მიიტაცა

თიკანი. *მამაცმა* ჩიტმა, რომელიც იქვე დაფრინავდა *დაინახა*, რომ თიკანი დიდ გასაჭირში იყო. გადაწყვიტა მელიას შეჩერება და თიკნის გადარჩენა.

სურათები 5/ 6: ჩიტმა *უთხრა* მელიას "შეეშვი თიკანს". შემდეგ ის დაბლა დაფრინდა და მელიას კუდზე უკბინა. მელიამ თიკანი გაუშვა, ჩიტმა გააგდო მელია. ჩიტს ძალიან *უხაროდა*, რომ თიკნის გადარჩენა შეძლო და მელია ისევ *მშიერი* იყო.

კატა (სიტყვათა ჯამური რაოდენობა: 115)

სურათები 1/ 2: ერთ დღეს *ცელქმა* კატამ *დაინახა* ბუჩქზე დამჯდარი პეპელა. კატა გადახტა წინ, რადგან მისი დაჭერა უნდოდა. ამ დროს *მხიარული* ბიჭი ბრუნდებოდა თევზაობიდან ვედროთი და ბურთით ხელში. მან *დაინახა* კატა, რომელიც პეპელას მისდევდა.

სურათები 3/ 4: პეპელა აფრინდა და კატა ბუჩქებში ჩავარდა, მან თავი *დაიზიანა* და ძალიან *გაბრაზდა*. ბიჭი იმდენად *გაოცებული* იყო, რომ ბურთი ხელიდან დაუვარდა. როცა ბიჭმა *დაინახა*, როგორ მიგორავდა მისი ბურთი წყლისკენ და *დაიყვირა*: "ოჰ, არა, ჩემი ბურთი!" ძალიან *დანაღვლიანდა*, უნდოდა ბურთის დაბრუნება. ამასობაში კატამ ბიჭის ვედრო *შეამჩნია* და *გაიფიქრა*: "მე მინდა თევზს დაჭერა (თევზის აღება)".

სურათები 5/ 6: ამავე დროს ბიჭმა დაიწყო ანკესით ბურთის წყლიდან ამოღება, მან ვერ შეამჩნია, რომ კატამ თევზი აიღო, საბოლოოდ, კატა ძალიან *კმაყოფილი* იყო იმით, რომ ასეთი გემრიელი თევზი ჭამა, ხოლო ბიჭი *ბედნიერი*, ბურთი რომ დაიბრუნა.

ძაღლი (სიტყვათა ჯამური რაოდენობა: 112)

სურათები 1/ 2: ერთ დღეს *ცელქმა* ძაღლმა დაინახა ხესთან მჯდარი ნაცრისფერი თაგვი. ის გადახტა წინ, რადგან მისი დაჭერა უნდოდა. ამ დროს *მხიარული* ბიჭი ბრუნდებოდა საყიდლებიდან ჩანთითა და ბუშტით ხელში, მან *შეხედა* ძაღლს, რომელიც თაგვს მისდევდა.

სურათები 3/ 4: თაგვი გაიქცა და ძაღლი ხეს შეეჯახა. ძაღლმა იტკინა და ძალიან *გაბრაზდა*. ბიჭი ისეთი *გაოცებული* იყო, რომ ბუშტი ხელიდან გაუცურდა. როცა მან *დაინახა* ბუშტი, რომელიც ხისკენ მიფრინავდა *დაიყვირა*: "ოჰ, ჩემი ბუშტი!" ბიჭი *დანაღვლიანდა*, რადგან ბუშტის დაბრუნება უნდოდა. ამ დროს ძაღლმა *შეამჩნია* ბიჭის ჩანთა და *გაიფიქრა*: „სოსისი აღება მინდა!"

სურათები 5/ 6: ამავე დროს ბიჭმა დაიწყო ბუშტის ჩამოღება ხიდან და ვერ *შეამჩნია*, ძაღლმა სოსისი რომ აიღო. საბოლოოდ, ძაღლი ძალიან *კმაყოფილი* იყო იმით, რომ ასეთი გემრიელი სოსისი შეჭამა, ხოლო ბიჭი, *გახარებული* ბუშტის დაბრუნებით (რომ ბუშტი დაიბრუნა).